

GESTALTNINGSPROGRAM FÖR NORRA SUNNERSTA

Granskningshandling 2026-05-18

Det här gestaltningsprogrammet syftar till att konkretisera Norra Sunnerstas vision som tagits fram inom den visionsstyrda stadsutvecklingsprocessen som sammanställts i Visionsmanualen för Norra Sunnersta.

Dokumentet är framtaget av Strategisk Arkitektur på uppdrag av Uppsala akademiförvaltning. Arbetet har utförts i samarbete med Uppsala kommun.

Arbetsgrupp Uppsala

Akademiförvaltning:

Torbjörn Axelsson
Curt Malmenstedt
Andreas De Jonge

Arbetsgrupp Strategisk Arkitektur:

Jan Ytterborn
Anna Frank Wyn-Jones
Susan Smith
Sofia Melin
Linnea Sundström

BAKGRUND

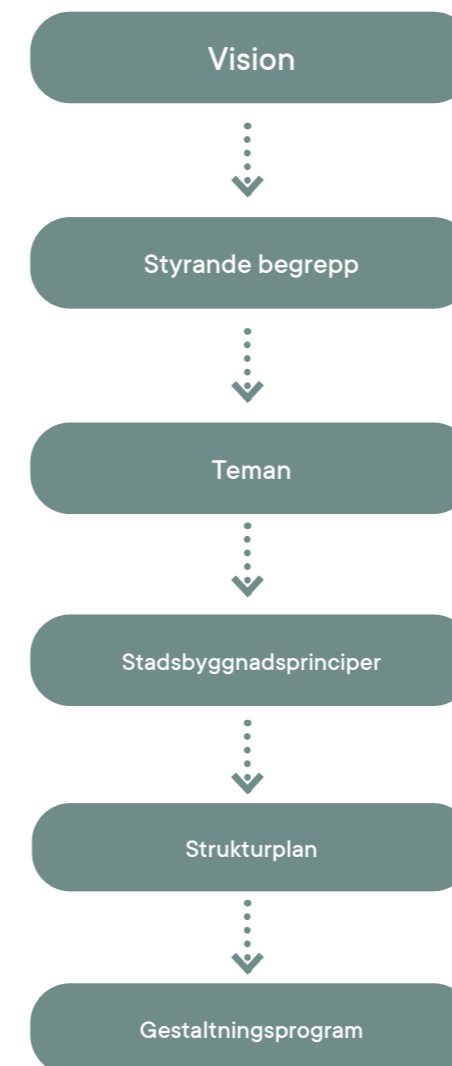
Utvecklingen av Norra Sunnersta drivs genom en samskapande visionsstyrd stadsutveckling. Det har inneburit hög lokal delaktighet och förankring då förslaget och dess kvaliteter stegvis växt fram. Deltagare under processen har varit Uppsala kommun, medborgare, intresseföreningar och Uppsala Akademiförvaltning. Den samskapande processen har resulterat i en Visionsmanual.

Visionsmanualen är grunden för utvecklingen och har varit ledstjärnan i framtagandet av stadsdelens kvaliteter och identitet.

SYFTE

Gestaltningsprogrammets syfte är att illustrera och tydliggöra detaljplanens intentioner och fastighetsägarens ambitioner. Gestaltningsprogrammet beskriver och konkretiserar principerna för hur stadsdelen möter omgivningen, principerna för stadsrummets utformning och bebyggelsens utformning. Riktlinjer läggs fast för stadsdelens karaktär i form av byggnadsvolymer, takutformning, material, färger, vegetation, detaljer och andra element som ger stadsdelen önskad karaktär.

Gestaltningsprogrammet ska läsas tillsammans med plankarta och planbeskrivning och det är viktigt att riktlinjerna aktualiseras genom hela stadsdelens uppbyggnad, så att bebyggelsen behåller och utvecklar sin specifika karaktär och identitet. Med andra ord ska detta gestaltningsprogram utgöra stöd för kommande bygglovsprocesser.

INNEHÅLL

Bakgrund	3
Syfte	3
VISION	6
<i>I Norra Sunnersta samsas naturen och bebyggelsen – med invånarnas bästa i fokus</i>	
OMRÅDET IDAG	10
<i>Kulturmiljövärden</i>	12
<i>Naturvärden</i>	12
<i>Rekreativvärden</i>	12
<i>Grundvatten</i>	12
<i>Åkerlandskapet</i>	12
<i>Skogs- och hagmarkslandskapet</i>	13
<i>Våtmarken</i>	13
<i>Bebyggelse</i>	13
STADSBYGGNADSPRINCIPER	14
<i>Inspireras av historien – med blicken mot samtiden</i>	16
<i>Övergripande stadsbyggnadsprinciper</i>	18
<i>Barnperspektiv</i>	22
Bebyggelsekaraktärer	24
<i>Trädgårdsstadens karaktär</i>	26
<i>Småstadens karaktär</i>	32
<i>Lilla Sunnerstas karaktär</i>	38
GRÖNSTRUKTUR OCH MÖTESPLATSER	42
<i>Mötesplatsernas hierarkier</i>	44
<i>Grönstruktur med föreslagna träd</i>	46
<i>Torget</i>	48
<i>Kvarterspark</i>	52
<i>Långparken</i>	54
<i>Fickparker/Mindre platsbildningar</i>	55
<i>Brynzon och dagvattenstråk</i>	58
<i>Förstärkningsåtgärder</i>	62
<i>Dagvatten- och skyfallshantering</i>	63

GATOR OCH STRÅK	66
<i>Grönstrukturen</i>	69
<i>Gatutyper</i>	70
<i>Vägar</i>	72
<i>Huvudgatan</i>	75
<i>Cykelstråket</i>	76
<i>Lokalgator</i>	77
BEBYGGELSE OCH GÅRDAR	80
<i>Gestaltungsprinciper</i>	82
<i>Detaljer</i>	84
<i>Frizonen villor och radhus</i>	86
<i>Frizonen flerfamiljshus</i>	88
Trädgårdsstaden	90
<i>Villorna</i>	94
<i>Cykelstråket</i>	96
<i>Husen utmed Dag Hammarskjölds väg</i>	98
<i>Förskolan Trädgårdsstaden</i>	100
Småstaden	106
<i>Torget med fördjupning av Torgetkvarteret</i>	110
<i>Centrala kvarteren</i>	114
<i>Husen i skogen</i>	116
<i>Förskolan</i>	118
Lilla Sunnersta	124
<i>Toppusen</i>	126
<i>Södra radhusen</i>	128
<i>Storkvarteret</i>	130
<i>Studentbostäderna</i>	132
<i>Kulörnyckel</i>	136
BELYSNING	138
PARKERINGSLÖSNINGAR	142
<i>Parkeringslada</i>	146
<i>Radhusparkering</i>	148
<i>Parkering villor</i>	150
<i>Markparkering</i>	152

VISION

VISION

I Norra Sunnersta samsas naturen och bebyggelsen – med invånarnas bästa i fokus

"Norra Sunnersta är platsen där du känner dina grannar, tar en tur till de gemensamma odlingarna i parken eller det lokala bageriet. Här är aldrig leken eller friluftslivet långt borta. Du har naturen runt knuten, ett levande grannskap och en

småstadsmiljö med trädgårdsstadskarakter. En trygg och aktiv plats där alla välkomnar varandra. Norra Sunnersta är byggd med respekt för platsens villkor, hämtar inspiration från dess historia och länkar varsamt ihop den med hållbara lösningar."

Styrande begrepp

De styrande begreppen har som roll att vara ledande för planeringen och gestaltningen av Norra Sunnersta - från detalj till helhet. Detta bildar en röd tråd från vision till utvecklad stadsdel.

De utgörs därefter av totalt 69 olika teman. Innebörden av dessa teman går att läsa mer i detalj i Visionsmanualen.

De tre styrande begreppen är:

Respekt

Utvecklingen av Norra Sunnersta görs utifrån den befintliga platsens givna villkor. Dess karaktär i form av nuvarande utformning, bebyggelse och naturområden är centrala utgångspunkter. Med platsens identitet som bas utvecklas en grön stadsdel som kompletterar och berikar närområdet och södra Uppsala, med en ny attraktiv och hållbar boendemiljö.

Gemenskap

Utvecklingen av Norra Sunnersta ska ta sikte på en plats präglad av gemenskap i bred mening, den mellan människor och de platser som gör det möjligt att mötas. Gemenskapen som uppstår i mötet med naturen och som omfamnar allt från trivsel och trygghet till boendeformer, parker och gemensamma odlingar. Den inbegriper civilsamhälle och näringsliv liksom friluftsliv och samhällsbygge.

Samverkan

Den visionsstyrda processen är grunden för att utvecklingen av Norra Sunnersta blir lyckad ur flera aspekter. Den säkerställer att många parter kommer till tals, att vi tillsammans hittar fram till lösningar som uppskattas av flertalet och att resultatet blir en attraktiv miljö med höga kvaliteter. Det kräver lyhördhet, nyfikenhet och intresse för att samverka kring stadsdelens utveckling, både nu och framåt.

RESPEKT

- Variation av bebyggelse typer inom området baseras på de olika topografiska förutsättningarna
- Mötet mot befintlig bebyggelse öster om Dag Hammarskjölds väg
- Mötet mot befintlig bebyggelse väster om Dag Hammarskjölds väg
- Placering och skala för skolor och förskolor
- Skala mot Dag Hammarskjölds väg
- En lugn variation
- Tänka framtid med förankring i historia
- Hållbara materialval/ bebyggelse/ anläggning
- Infartsgator till Norra Sunnersta
- Entré till Sunnersta
- Norra Sunnerstas stråk
- Vattnet som ett landskapselement
- Respektera hagmark, strövmråden och naturreservatet
- Stor hänsyn till skogen
- Grönska och bebyggelse i samklang
- Bryta vägars barriäreffekt
- Variation i de gröna miljöerna
- Mötet med det öppna landskapet
- Parkeringsstrategi

GEMENSKAP

- En stadsdel för odling
- Se skogen som en lekplats
- Blanda för mer liv
- Social hållbarhet, trivsel och trygghet utomhus
- Ett socialt liv utomhus
- En tryggare plats
- Aktiva frizoner och gröna levande gator
- Samlande gemensamma ytor
- En kvarterspark
- Breddade målgrupper
- Skapa fler mindre mötesplatser
- Trygga och aktiva gator
- En levande gata
- Lek för alla åldrar
- Addera nya aktiviteter
- Hållbarhet på riktigt
- Stärk befintliga cykelstråk
- Skapa en långpark som binder samman det gamla med det nya
- Portar ut i naturen
- Lyft fram våtmarken
- Biologisk mångfald
- Äldreboende
- Ett boende som underlättar kopplingar utåt för ett aktivt liv
- Friluftslivet mitt i byn
- Skapa ett samlande torg

SAMVERKAN

- Planera för alla
- Blandning av bostadstyper
- Undersök om mindre förskolor kan byggas
- Olika verksamheter inom samma yta
- Hållbarhetsarbetet integreras i utvecklingen
- Anpassad utbyggnadstakt
- Säkerställa kvalitet
- Hållbara transportsystem och mobilitet
- Hållbara energisystem
- Kontinuerlig samskapande process
- Ge tillbaka till dagens Sunnersta genom placemaking*
- Cykelstråk och busskörfält på Dag Hammarskjölds väg
- Begränsa biltrafiken i området
- Säkra trafikmiljöer med fokus på barn
- Ultuna som nytt stationsläge
- Nya kollektivtrafikkopplingar
- Lägre hastighetsgräns på Dag Hammarskjölds väg
- Ny cykelväg längs Rosenvägen
- Kommunala hållbarhetsmål
- Säkerställa att visionen är det som byggs
- Följ resultatet från "heatmapen"
- Mobilitetsstrategi
- Etablera stolthet kring stadsdelens mötesplatser
- Breddat utbud av kommersiell service

Vill du veta mer?

Läs mer om den visionsstyrda processen:
<https://www.uaf.se/om-oss/vaara-ffaersomraaden/stadsfastighetsfoervaltning/norra-sunnersta/om-visionsstyrd-stadsutveckling/aktuellt-om-projektet/visionsmanual/>

OMRÅDET IDAG

OMRÅDET IDAG

Planområdet är beläget norr om bostadsbebyggelsen Sunnersta och sträcker sig från Gula Stigen och Natura 2000-området i väster, till våtmarksområdet i öster och avslutas i norr upp mot Bäcklösadiket.

Inom området finns tydliga landskapskaraktärer, där den största delen består av ett flackt och öppet åkerlandskap. I väster är marken mer kuperad med en variation av synligt berg i dagen, öppen hagmark, äldre beteslandskap samt två områden med skogsmark. Skogsmarken består av äldre tallskog samt blandskog. I öster breder våtmark ut sig mot Fyrisån.

KULTURMILJÖVÄRDEN

Delar av området ingår i riksintresseområde för kulturmiljövården, Uppsala stad. Det äldre odlingslandskapet är starkt kopplat till stadens framväxt och ger förutsättning för långa siktlinjer och vyer. Dag Hammarskjölds väg, som är ett eget riksintresse, leder i rak nordlig-sydlig riktning genom området och kräver respektavstånd mot kommande bebyggelse. Den östra delen mot Fyrisån omfattas av landskapsbildsskydd, vilket innebär restriktioner för ny bebyggelse, broar och vägar.

Spåren av inlandsisen är tydligt läsbara i landskapet där Uppsalaåsen avtecknas sig i nordväst, (Ultunaåsen), och i sydväst, (Sunnerstaåsen). Isens lämningar i form av stenblock och morän är synliga landskapselement i västra delen. Området har i flera omgångar undersökt fornlämningar inom planområdet och inga hinder för exploateringen har framkommit.

NATURVÄRDEN

Området har i naturvärdesinventeringen identifierats med två naturvärdesbiotoper med högsta klass, (högsta naturvärde). Ett biotopområde med äldre tallnaturskog och förekomst av cinnoberbagge, samt ett område i sydväst med naturskogsliknande blandskog och flera rödlistade arter. Här har också en förekomst av cinnoberbagge hittats. Även våtmarksområdet i nordöstra delen klassas med högsta naturvärde. Den äldre betes- och hagmarken i västra delen definieras med påtagligt naturvärde. Lägst naturvärde har den öppna jordbruksmarken med dess monokultur.

REKREATIONSVÄRDEN

Området har stora rekreativvärden och kopplingar mellan Gula Stigen samt Natura 2000 i väster och det fågelrika Årike Fyris Naturreseptat i öster. I söder återfinns Sunnerstaåsens friluftsområde med bl. a. skidanläggning. Planområdet och dess närområde har stora förutsättningar till friluftsliv över hela året.

ÅKERLANDSKAPET

Den största delen av planområdet består av ett flackt åkerlandskap som gränsar upp mot Bäcklösa diket. Här återfinns bland annat försöksodlingar som drivs av Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Det öppna odlingslandskapet skapar ett stort landskapsrum som korsas av Dag Hammarskjölds väg.

SKOGS- OCH HAGMARKSLANDSKAPET

De lövrika äldre skogarna i väster identifieras som värdelandskap i naturvärdesinventeringen. Del av detta område ingår i Natura-2000 området och Gula stigens naturreservat. Inom området finns även äldre tallskog, hållmark samt betes- och hagmark med stora vistelse- och upplevelsevärden. Skogsvegetationen bildar tydliga läsbara kanter mot det öppnare landskapet. Två diken med biotopskydd löper längs med den södra hagmarken. Ett område med blockrik terräng är mycket uppskattat av förskolebarn i närområdet och inbjuder till fri lek.

VÅTMARKEN

Våtmarken i öster kopplar mot Fyrisån och har höga vistelse- och rekreativvärden. Området definieras som ett värdelandskap, främst för dess rika fågelliv.

BEBYGGELSE

Bebyggelse inom planområdet återfinns i väster med kvarter av studentbostäder, samt gårdsbebyggelse vid Lilla Sunnersta med inslag av verksamheter. Den befintliga villabebyggelsen söder om åkerlandskapet bildar en tydlig kant mot det öppna odlingslandskapet.

STADSBYGGNADS- PRINCIPER

STADSBYGGNADSPRINCIPER

Inspireras av historien - med blicken mot samtiden

Respektfullt möte med omgivningen

Med respekt för omgivningarna både gällande natur och bebyggelse, gestaltas en utökning av Sunnersta mot norr. Inspirationen hämtas från trädgårdsstädernas grönskande gator med fasader som vänder sina entréer mot gatan och med en förgårdszon med plats för blomsterprakt och mindre sittgrupper.

Mellan de befintliga husen i östra Sunnersta och de nya villorna föreslås ett långt parkstråk som skapar en mjuk övergång mellan det gamla och det nya. Detta blir en gemensam tillgång för hela Sunnersta och fungerar samtidigt som ett tryggt stråk utan biltrafik.

Mot fältet i norr etableras en brynzon med olika träd

och blommande buskar, som tillsammans med renande dagvattendammar skapar ett mjukt och naturligt möte. Brynzonens böljande former ger avtryck i den norra svängda gatan, som skapar ett spännande gaturum som tydligt skiljer sig från den södra gatans raka träsatta allégata.

Tre områden med egen karaktär

Bebyggelsen i den östra delen benämns "Trädgårdsstaden" och består i den östra delen av villor och radhus, samt en förskola som angränsar till de värdefulla våtmarkerna mot Fyrisån. Direkt mot Dag Hammarskjölds väg kompletteras stadsdelen med flerfamiljshus i en lägre skala som stärker Dag Hammarskjölds väg som stadsdelens centrala ådra

Dag Hammarskjölds väg med anor från 1600-talet, är idag en tydlig barriär som genom stärkta övergångsställen och ljusreglerad korsning kommer att få en bättre och tryggare koppling mellan den östra och västra delen av området så att barriäreffekten minskas.

Den centrala delen av stadsdelen, väster om Dag Hammarskjölds väg, benämns "Småstaden" och har en lugn och harmonisk skala. Här placeras Sunnerstas samlande torg där det ges plats för servicefunktioner såsom butik, café, restaurang, bageri eller butik i soligt läge. I den centrala delen kompletteras flerfamiljshusen med radhus/villor i kantzonerna.

Stadsdelens kvarterspark placeras i förlängningen av den östvästliga huvudgatan mot hagmarken. Parken ansluter mot Natura 2000 området och kopplar norrut till befintliga gångstråk, västerut mot Gula stigen och söderut mot Sunnersta. Parken blir ett nytt viktigt samlande socialt rum med höga naturvärden. I anslutning till kvartersparken placeras en förskola med direkt access till den omgivande naturmarken.

I stadsdelens västra del, kallat "Lilla Sunnersta" utvecklas bebyggelsemönstret utifrån landskapsbilden och de befintliga studentbostäderna. I anslutning till ängsmarken placeras punkthus som låter den befintliga naturen fortsätta mellan huskropparna. Mot Rosenvägen placeras radhus indragna från vägen. Längs Elfrida Andrées väg placeras en lägre kvartersstruktur med radhus i mot norr för att möta ängsmarkerna och Gula stigen på ett respektfullt sätt.

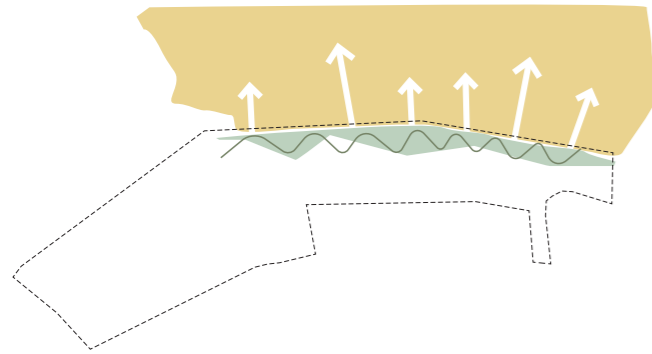
Mellan "Lilla Sunnersta" och den centrala "Småstaden" bevaras den värdefulla skogen och de öppna ängsmarksstråken för att säkerställa biologisk mångfald och ge Sunnerstaborna fortsatt god tillgång till naturen.

Här bygger vi tillsammans

Målet är en utveckling i samverkan där olika parter lyssnar och lär av varandra, för att skapa en bättre utveckling för Sunnersta.

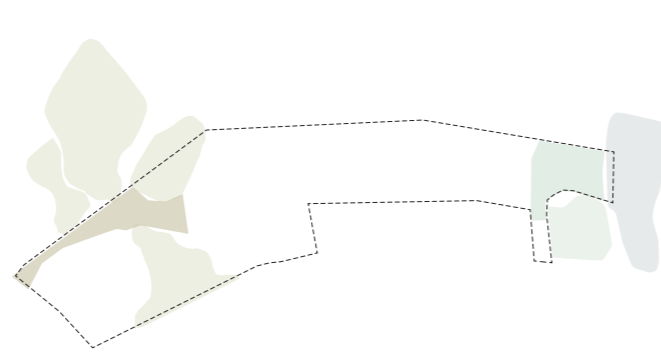
Att inspireras från det bästa av historien kring trivsamma miljöer och ta det vidare med samtidens ökade möjligheter i form av större ljusinsläpp, förnyade detaljer och mer klimatanpassat byggande – det är det uttalade målet i denna stadsdel. Att även bygga en miljö som utgår från barnens perspektiv skapar trygga och sociala boendemiljöer med plats för liv och lek. Platser som inkluderar alla.

ÖVERGRIPANDE STADSBYGGNADSPRINCIPER

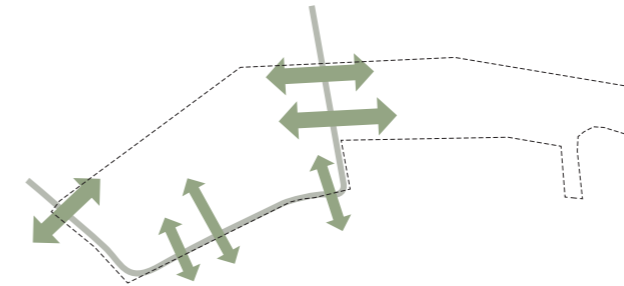
Mötet med det öppna landskapet

Bebyggelsen planeras längs en böljande brynzon med utblickar mot åkerlandskapet och infogar sig mjukt i landskapsbilden.

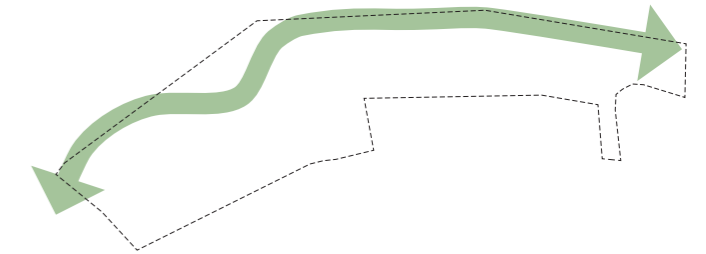
Bevarande av naturmark

Markerade områden har höga naturvärden i form av skogsområden och våtmark. Dessa sammanfaller med de naturområdena som identifierats under dialog med boende.

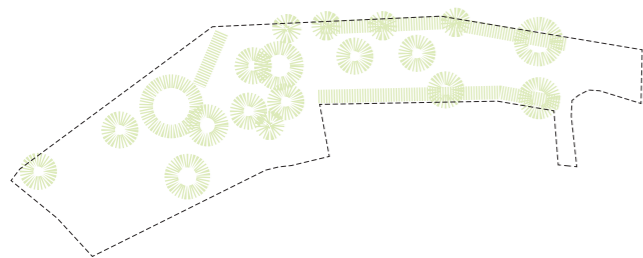
Bryt vägars barriäreffekt

Dag Hammarskjölds väg och Rosenvägen utgör barriärer idag. Vägarna behöver överbyggas med trygga övergångar för gående med hänsyn till barn. Kopplingarnas placering behöver studeras för att på bästa sätt bryta dagens barriärer.

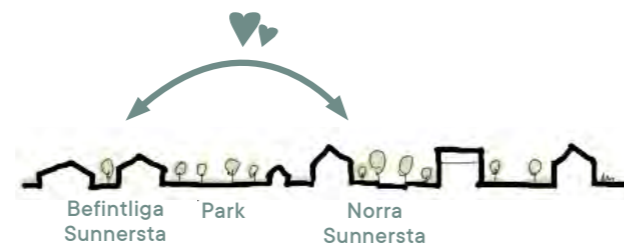
En ny grön öst-västlig koppling

Ett kontinuerligt stråk bildas som sträcker sig från Linnéstigen i öster, upp till Lilla Sunnersta och vidare mot Gula stigen i väster. Det stråket blir en ny grön koppling som är viktig även i ett större perspektiv då det skapar nya tvärkopplingar mellan uppskattade

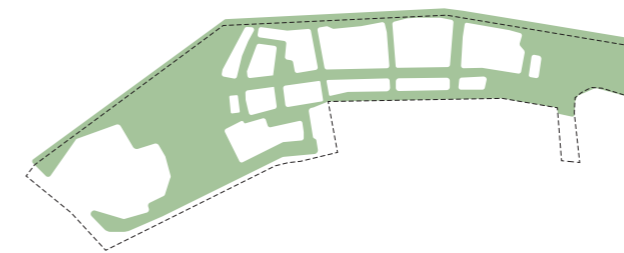
Grönstruktur med en variation av goda vistelsekvaliteter

En variationsrik sammanhängande grönstruktur finns inom det framtida området och erbjuder många mötesplatser.

Respekt i mötet med befintliga områden

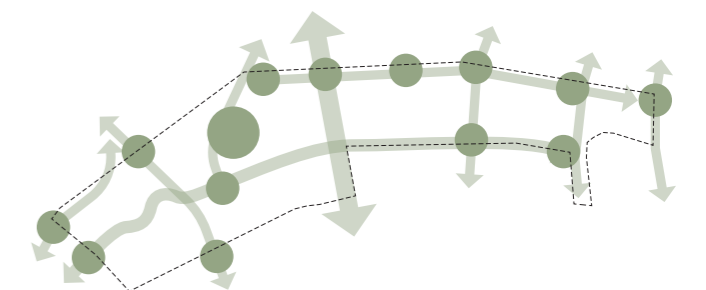
Utmed södra gränsen till området sker det ett mjukt möte mellan befintliga Sunnersta och det nya Sunnersta. Ny bebyggelse respekterar den lägre befintliga bebyggelsen och det mer utsträckt landskapet.

Gröna stadsrum

Norra Sunnersta ska ha en tydlig bärande grön vegetationsstruktur likt övriga Sunnersta.

De framtida stråken utgörs av gröna gator, gröna korridorer, parker och tydliga gröna kopplingar mot den omgivande naturen.

Portar ut i naturen

Området ska ha tydlig orienterbarhet ut mot det omgivande natur- och åkerlandskapet genom väldefinierade portar mot naturområden. Naturområdena är: Natura 2000-området, Gula Stigen, närliggande skogar, de nya dammarna, våtmarken och Fyrisån.

För att skapa ett mjukt och inbäddat möte mellan den nya bebyggelsen och det öppna landskapet introduceras en brynzon mellan de olika växtzonerna med inspiration från ett typiskt jordbrukslandskap och dess kantzoner. Mötet med Norra Sunnersta stärks ytterligare av den stora dagvattendamm som planeras och som syns vänster i bild.

BARNPERSPEKTIVET

Ett dialogarbete med barn och ungdomar har skett parallellt med stadsplaneringsprocessen i avsikt att beakta och implementera barnets perspektiv. Denna del av dialogprocessen har specifikt riktats mot barn i området med syfte att kartlägga barns användning av platsen idag, hur den kan påverkas av den planerade bebyggelsen samt inarbeta barnperspektivet i den föreslagna gestaltningen och planeringen av området. Dialogerna genomfördes både som gåturer i området samt genom olika workshops.

Aspekter som har studerats är miljö, hälsa, samspel, lek, lärande, kopplingar till naturområdet samt trygghet, tillgänglighet och trafiksäkerhet.

Nedan följer en sammanfattning av det som framkom i dialogerna:

Naturmark och befintliga kvaliteter

Genom gåturerna i området lyftes den spontana fria leken och hur barnens fantasi samverkar med naturen som lek miljö. Ett stenblock kan vara ett troll och ett nedfallet träd blir en balanslek. Bevarad naturmark är viktig för barnens lek och stimulerar fantasin och uppmuntrar till rörelse och nyfikenhet. Naturmark ska integreras i kvartersparken som en bärande del och även lyftas fram i övriga områden där det är möjligt.

Bevarade naturområden inom bebyggd miljö har också ett pedagogiskt värde genom att göra det lättare att läsa landskapet och visa hur landskapet såg ut innan bebyggelse.

Naturlek har en stor pedagogisk potential som främjas i gestaltningen. En samlande plats föreslås i skogsområdet dit förskolor kan gå. Mötesplatsen kan till exempel lokaliseras vid den stora stenbumlingen, en plats som används flitigt av förskolan idag.

Stor potential finns även för naturmarken i det östra planområdet som kan bli en viktig rekreativ miljö för barn och unga i området. Området utformas med funktioner som främjar lek, rörelse och rekreation.

Utblickarna och de öppna betes- och åkermarkerna är viktiga landskapselement på platsen. Mötet med

landskapet bör tillgängliggöras för barn och unga med brynzoner som skapar ett naturligt och väl gestaltat möte med landskapet och som även integrerar rörelsestråk. Önskemålet att stärka tillgängligheten till naturen och till angränsande områden har lyfts i gåturerna och legat till grund för planeringen.

Grönområden och torg

Grönområden och offentliga miljöer ska vara tillgängliga för alla barn oavsett ålder, funktion och bakgrund. Alla barn har samma rätt till offentliga ytor.

Integrera barnperspektiv i dagvattenstrategin för området. Öppen dagvattenhantering som dagvattendammar kan utformas med pedagogiska inslag och gestaltning som uppmuntrar till lek och rörelse. Beakta säkerhetsperspektiv i utformning av dagvattenhantering med flacka slänter som begränsar drunkningsrisker.

Planera för vinterlek som uppmuntrar barn att leka ute även under vinterhalvåret. Detta kan göras genom att utnyttja befintlig topografi för pulkaåkning eller genom att spola den planerade bollplanen i kvartersparken på vintern för skridskoåkning.

Parker och torg utformas med intima vistelsemiljöer med möjligheter att mötas. Det kan göras med sittplatser vända mot varandra istället för bänkar där man sitter på rad, belysning som bidrar till skapandet av trygga rum och väderskyddade sittplatser. I dialogen lyfte tonårsflickorna behov av trygga mötesplatser i den offentliga miljön.

God belysning och förvaltning bidrar till trygga och omhändertagna rum,

Kopplingar

Främja arbetet med att skapa trygga kopplingar mellan Bäcklösa, Gottsunda och Norra Sunnersta för att motverka segregation och splittringar mellan olika områden. Flera barn önskade här säkrare cykel- och gångvägar.

Kvartersparken har potential att fungera som en mötesplats i området och bidra med rekreativa värden för intilliggande områden som idag saknar sådana tillgångar. Kvartersparken utformas som en mötesplats för barn i hela området och säkerställer goda kopplingar till befintliga Sunnersta samt Gottsunda och Bäcklösa, och naturområdet. Den föreslagna multisportplanen var starkt var ett starkt önskemål i dialogen och även mer informella "hängplatser".

Bostadsgårdar och närmiljö

Bostadsgårdar och närmiljön bör utformas med tillgänglig naturmark som främjar lek och rörelse. Återkommande mindre grönytor och närliggande natur blir viktiga inslag i planområdet dit barn från olika kvarter kan mötas.

Bostadsgårdar planeras med möjlighet att röra sig mellan gårdsmiljöerna för att främja en lekmiljö där det går att mötas mellan kvarteren. Bostadsgårdar utformas för att erbjuda en variation av lek och platser för både yngre och äldre barn.

Förskolor

Förskolegårdarna utformas med en tydlig koppling till närliggande naturmark och kvartersparken. Befintlig vegetation och naturmark sparas på gårdarna för att stimulera barns rörelse, nyfikenhet och kreativa fantasi. Det framgick tydligt under gåturerna hur naturmark stärkte barnens fria lek. De landskapskvaliteter som finns på platsen idag ligger till grund till förskolegårdarnas gestaltning och placering. Gårdarna ska delas upp i olika zoner för avskildhet, lugn och återhämtning liksom mer vilda aktiviteter. Gårdarna ska kunna nyttjas av allmänheten på kvällstid och helger.

Trafik

Flera barn lyfte i dialogen de befintliga trafikmiljöerna längs med Rosenvägen och Dag Hammarskjöldsväg som otrygga. Säkra övergångar och förbättrade gång- och cykelvägar är viktiga delar i planförslaget. Här möjliggörs det för barn att röra sig själva med trygga gaturum. Detta åstadkoms genom en god gestaltning av gaturummen med breda gång- och cykelvägar, låga hastigheter och säkra skolvägar.

BEBYGGSEKARAKTÄRER

TRÄDGÅRDSSTADEN

Området ligger på tidigare jordbruksmark i anslutning till Sunnersta egnahemsbebyggelse, som haft fokus på odling av nyttoväxter och fruktträd. En karaktär som inspirerats av och som därtill lägger trädgårdsstadens attribut i form av husens placering längs gatan, där grönskan är mer ordnad medan den större tomten på husens baksidor tillåts vara mer vilda. I stadsdelen finns både huvudgatans dubbla trädallé, cykelstråkets enkla trädallé liksom den svängda gatan i norr med frizonens vegetation som bärare av den grönskande miljön. Igenom stadsdelen löper flera vegetationsstråk och mindre platsbildningar som ger en rik närmiljö.

För generella bestämmelser, se kapitlet **BEBYGGELSE**

SMÅSTADEN

Området ligger i gränsen mellan tidigare jordbruksmark och sluttningen mot öster med både vacker skogsmark och öppna hagmarker. Här är stadsdelens mest centrala del, där trädgårdsstaden tilläts vara tätare i form av öppna kvartersstrukturer. I anslutning till huvudgatan ligger det centrala torget med sitt kvarter med kommersiell service. I väster möter kvarteren skogen, hagmarken odlingar och kvartersparken. I de södra delarna är det i stället skogen som smyger sig in till husen. Frizonen är även i denna del central för gatans upplevelse av socialt liv och grönska med sina häckar.

För generella bestämmelser, se kapitlet **BEBYGGELSE**

LILLA SUNNERSTA

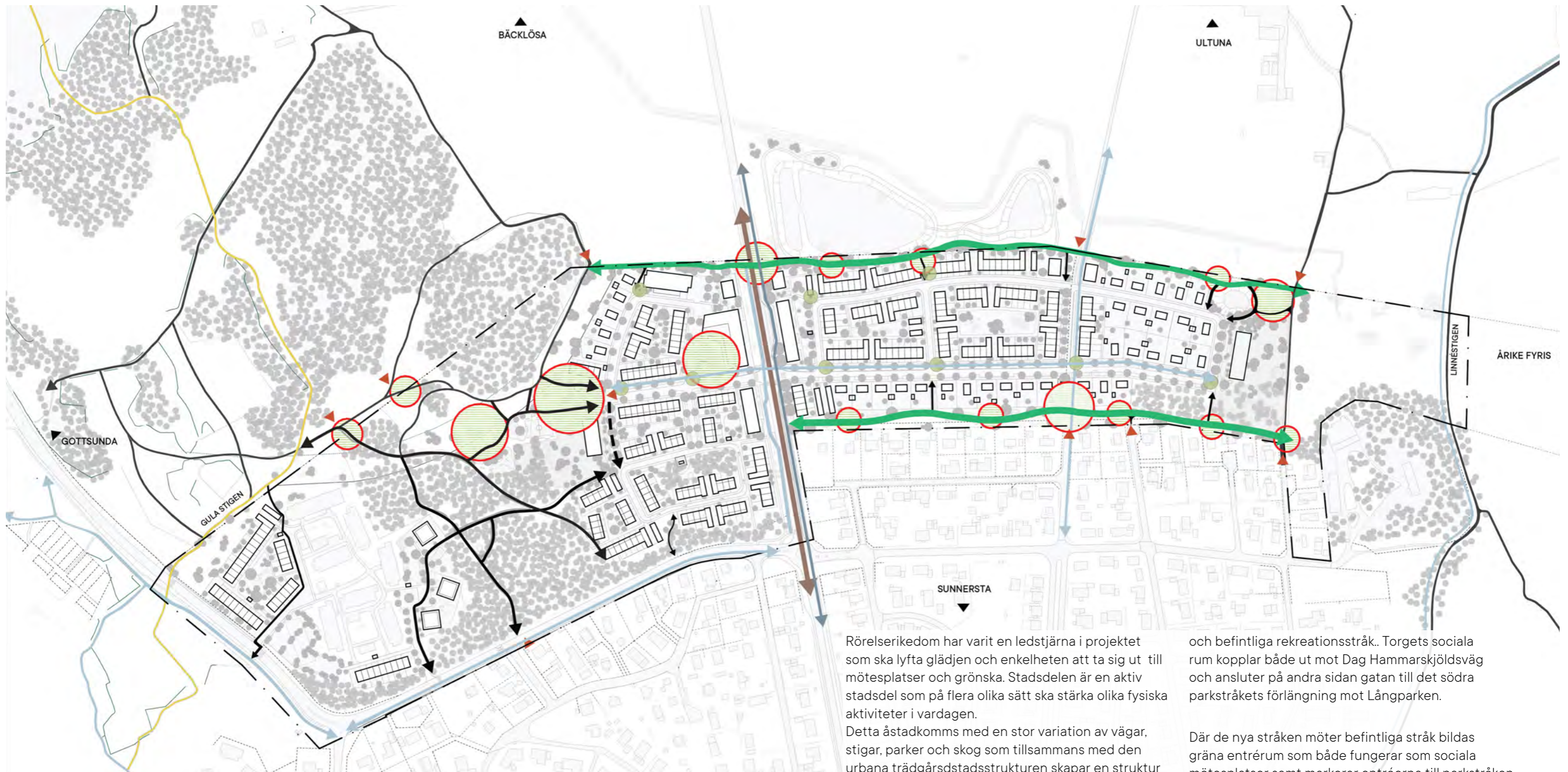
Området ligger på den högsta punkten av planområdet och möter både skog och hagmark, men karaktäriseras främst av de studentbostäder i falurött som ligger centralt i området. Genom att skogen och hagmarken skiljer detta område från området kallat "Småstaden" och att den befintliga strukturen av studentbostäder är så tydlig, är det kring denna byggnation de nya tilläggen förhåller sig. Det man möter när man kommer upp genom skogen från "Småstaden" är en samling punkthus, kallade "Toppusen". Dessa grupperar sig kring en öppen yta intill skogen. Längs Rosenvägen placeras radhus tydligt indragna från Rosenvägen för att respektfullt möta den befintliga bebyggelsen. Längs Elfrida Andrées väg placeras ett storkvarter med radhus som vetter ut mot Gula Stigen.

För generella bestämmelser, se kapitlet **BEBYGGELSE**

GRÖNSTRUKTUR OCH MÖTESPLATSER

MÖTESPLATSERNAS HIERARKIER

KOPPLINGAR

- HUVUDLED BIL
- GRÖN KOPPLING INOM OMRÅDET, RÖRELSE I PARKSTRÅK
- GÅNGVÄG
- HUVUDCYKELLED
- LOKALT CYKELNÄT
- PLATSBILDNING
- ENTRÉPUNKT
- KORSNINGAR MARKERAD MED STÖRRE TRÄD

Rörelserikedom har varit en ledstjärna i projektet som ska lyfta glädjen och enkelheten att ta sig ut till mötesplatser och grönska. Stadsdelen är en aktiv stadsdel som på flera olika sätt ska stärka olika fysiska aktiviteter i vardagen.

Detta åstadkomms med en stor variation av vägar, stigar, parker och skog som tillsammans med den urbana trädgårdsstadsstrukturen skapar en struktur av större och mindre platsbildningar som skapar goda förutsättningar för ett socialt och inkluderande grannskapsliv samt stärker de grönbå kopplingarna.

Kvartersparken blir tillsammans med torget områdets större samlande sociala platsbildningar. Parken knyter samman den nya bebyggelsen ut mot naturmarken

och befintliga rekreationsstråk. Torgets sociala rum kopplar både ut mot Dag Hammarskjöldsväg och ansluter på andra sidan gatan till det södra parkstråkets förlängning mot Långparken.

Där de nya stråken möter befintliga stråk bildas gröna entrérum som både fungerar som sociala mötesplatser samt markerar entréerna till parkstråken.

De mindre informella mötesplatserna kan bestå av en gatukorsning som markeras av ett större träd, där kronskuggan skapar rumslighet och en plats att stanna till på, eller en vidgad plats i naturmarken där stigar möts.

GRÖNSTRUKTUR MED FÖRESLAGNA TRÄD

BEFINTLIG GRÖNSTRUKTUR

- BEVARAD SKOG
- FYRIS VÅTMARKSOMRÅDE
BEVARAD VEGETATION
- BEFINTLIG ODLAD SKOG

FÖRESLAGNA TRÄD

- TRÄDGÅRDSSTADENS LANDSKAP
- ÖPPET KULTURLANDSKAP
- VÅTMARKSLANDSKAP - BRYNZON
- GATUTRÄD

FÖRESLAGEN VEGETATIONSKARAKTÄR

- ÖPPET KULTURLANDSKAP
- TRÄDGÅRDSSTADENS LANDSKAP
- VÅTMARK/BRYNZON
- SKOGLANDSKAP

TORGET

Det centrala torget kopplar samman västra och östra delen av Norra Sunnersta, samt blir en viktig målpunkt även för befintliga Sunnersta. Dess läge längs med Dag Hammarskjölds väg bidrar med synlighet och skyltläge och ger goda förutsättningar för detaljhandel. Här ryms olika centrumfunktioner med verksamheter i bottenvåningen. Den öppna torgytan som vetter mot sydväst ger goda förutsättningar för uteserveringar, sittplatser, torghandel och marknader.

Gestaltning

Torget gestaltning kan med fördel ta inspiration av områdets historia. En fontän eller ett konstverk kan bidra till att skapa karaktär och identitet. Även en medveten gestaltad markbeläggning kan förstärka platsen.

Större solitärträd i grupper ger skugga och skapar rumsligheter. Variationer i bladverk, blomning och höstfärg bidrar till visuella upplevelser under hela året. Planteringsytor ska bidra till pollinering och biologisk mångfald. Torget blir även en länk i det gröna sambandet som kopplar upp mot kvartersparken. Mot Dag Hammarskjölds väg föreslås planteringsytor och, om möjligt, uppbyggda grupper av fruktträd som bryter av allén och signalerar torget/centrumbyggnaden ut mot vägen.

Torget bör ha olika typer av sittplatser för att upplevas jämlikt och inkluderande. I dialogen med barn och ungdomar efterfrågades trygga mötesplatser, nära butik eller café. Någon form av lek bör inkluderas, gärna med inspiration från naturmarken.

Dagvatten- och skyfallshantering ska inkluderas i gestaltningen. Dagvatten ska ledas till växtbäddar och höjdsättningen ska medge översvämningssyta för skyfallshantering.

KVARTERSPARKEN

Kvartersparkens föreslagna strategiska läge bidrar till att skapa ett samlande socialt grönt rum för hela planområdet och dess närområde. Här finns möjlighet att skapa en inkluderande park som rymmer många funktioner och som gestaltas utifrån landskapets olika befintliga karaktärer. Parken förgrenar sig ut mot både den angränsande befintliga och nya grönstrukturen.

Natura 2000 området sträcker sig in i parken, med både stora natur- och upplevelsevärden, samtidigt som skyddet innebär restriktioner för parkens funktioner. En zon på 30 meter från Natura 2000-området ska hållas fri från planteringar, byggda funktioner och vistelseytor. Befintliga träd från Natura 2000 området ska kunna falla fritt in i kvartersparken.

Nya gångstråk ska koppla till befintliga stigar samt stärka friluftslivet och rörligheten upp mot naturmarken och Gula stigen i väster. De befintliga gångstråken längs med de tydligt läsbara skogspartierna förstärks, för att ytterligare göra dessa stråk tillgängliga och som en del av stadsdelen. Parken ansluter mot den föreslagna brynzonen/dagvattenstråket i norr samt mot ny bebyggelse och förskola i öster.

Gestaltning

Ny gestaltning och vegetation ska utgå från den befintliga landskapskaraktären. Landskapselement som diken, stättor, brynzoner, gårdsgårdar och stenblock integreras med fördel i gestaltningen. I naturmarken integreras lekytor varsamt. Grälla färger och gummiastfalt ska undvikas. Som fallskyddsmaterial bör träflis alternativt corkeen användas.

Det äldre hagmarks- och skogslandskapet lockar till rörelse, lek och erbjuder en variation av upplevelser.

En yta för idrott/sport placeras centralt i parken och kan fungera som en samlingsplats/dragare för området. Bollplan och informella "hängplatser", efterfrågades i dialogen med barn och ungdomar. Med fördel kan förskolegårdens lekfunktioner samnyttjas med parken under kvällar och helger.

Framtida parkodling kan skapa trygghet och befolka parken. Gemensamma odlingsytor ger även visuellt attraktiva miljöer och integrerad längs med gångstråk bidrar odlingsytorna till ett socialt stråk som stödjer ekosystemtjänster.

Entrérummen in till parken ska gestaltas med omsorg och olika karaktärer. Den större entrén som ansluter mot nya bebyggelsen, gestaltas med fruktträd, samlande sittplatser och plats för café/food trucks. Här blir entrérummet en stor social yta att vistas på.

LÅNGPARKEN

För att skapa ett mjukt möte mellan det befintliga Sunnersta och den nya bebyggelsen anläggs en långpark som löper i östvästlig riktning. Parken bildar ett grönt stråk mellan befintlig bebyggelse och den föreslagna bebyggelsen, en social plats för rekreation, möten, lek och umgänge för både de nya och de nuvarande Sunnerstaborna.

Långparken kopplar både mot omgivande bebyggelse och gångstråk/gatunät. Parken ska vara lätt att nå och ska inte utformas som en stängd långsmal grönyta utan som en sammanbindande park..

Gestaltning

Mindre platsbildningar ska gestaltas återkommande längs med hela parkstråket samt vid anslutande gator och stråk. Här ska finnas plats för bänkar, fruktträd och ibland en mindre småbarnslek. Dessa platser kan fungera som informella mötesplatser för grannar och besökare eller för en paus på den längre promenaden.

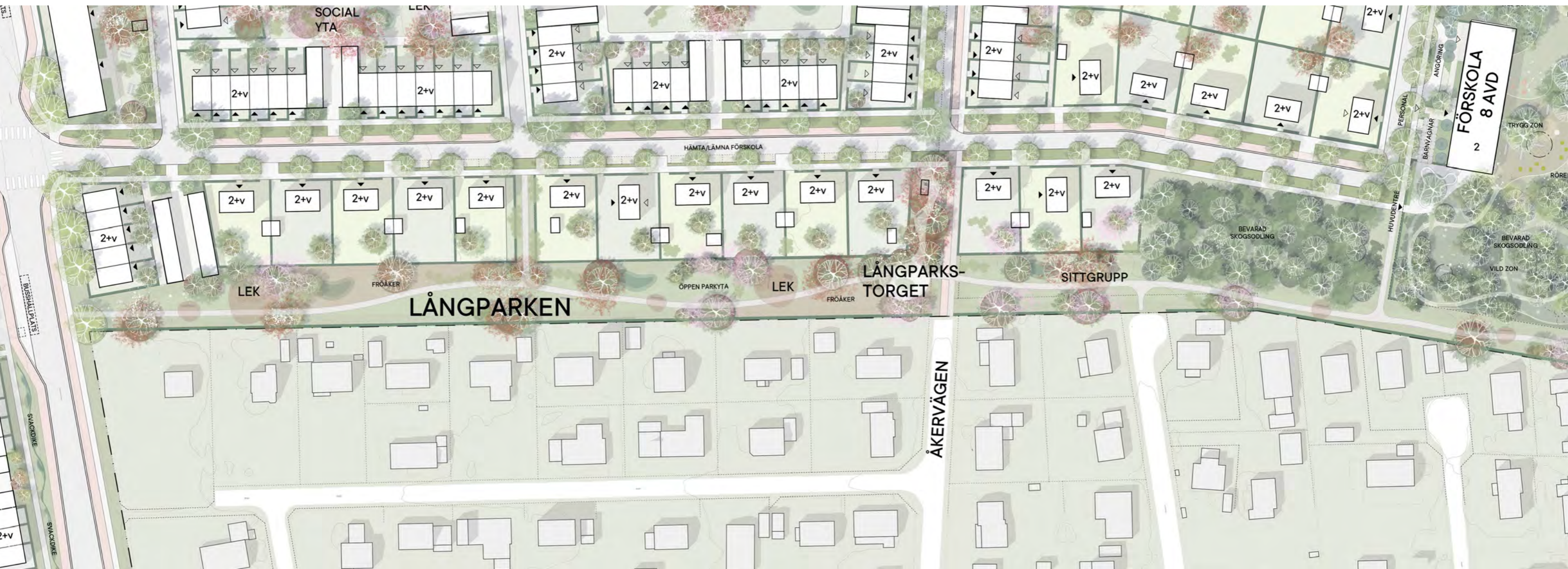
Parkstråket ska bygga vidare på trädgårdshistoriken i befintliga Sunnersta och växtvalet ska bestå av bärande, blommande och pollinerande träd och buskar. Fruktträd ska markera platsbildningarna och entréerna. Detta förstärker karaktären av trädgårdsstad och kopplar mot tidigare markanvändning.

FICKPARKER / MINDRE PLATSBILDNINGAR

De mindre gröna platsbildningarna i grönstrukturen kan bestå av entrérum/platsbildningar vid parkmark, stråk och kvarter. De utgörs även av gröna gatukorsningar som ska markeras av ett större gatuträd. Fickparkerna har en stor social funktion, samt skapar gröna släpp där dagvatten och skyfall ska hanteras.

Gestaltning

Som gröna fondmotiv i korsningar och anslutningar får fickparkerna en stor visuell betydelse. I anslutningar mot det större odlingslandskapet ska siktlinjer beaktas. Sittplatser placeras där det finns utrymme. Större karaktärsgivande gatuträd placeras vid korsningar samt blommande fruktträd vid entrérum mot parkmark.

BRYNZONEN / DAGVATTENSTRÅK

Gestaltning

Brynzonen hanterar mötet mellan den nya bebyggelsen och det omgivande öppna odlingslandskapet. Vegetationsstråket ska ge mötet en mjuk karaktär så att bebyggelsen landar väl i landskapet. En skarp kant utan vegetation mellan bebyggelse och det öppna landskapet ska undvikas. Siktlinjer mot det omgivande landskapet ska beaktas och återkommande släpp skapar rytm och visuella utblickar.

Vegetationen ska vara flerskiktad och innehålla

en variation av blommande och bärande buskar, buskträd och enstaka solitärträd i olika höjd och bredd. Genom den tillkommande föreslagna vegetationen bidrar brynzonen till ökad biologisk mångfald vilket förbättrar den monokultur som präglar odlingslandskapet idag och stärker ekologiska kopplingar och djurliv.

Brynzonen får även en stor rekreativ och social funktion. Vegetationen anpassas till landskapsrummet och kopplar samman de västra och östra naturområdena och blir ett bärande gångstråk i området. Genom en ny övergång vid Dag

Hammar skjölds väg kopplar brynzonen västerut mot Natura 2000-området, kvartersparken och vidare mot Gottsunda och Bäcklosa. Områdets nord-sydliga cykelväg kopplar upp mot centrala Uppsala. I öster ansluter våtmarksområdet med sitt rika fågelliv och höga rekreativa värden. Sittplatser och mindre platsbildningar integreras längs med brynet och bidrar till sociala vistelsevärden

I anslutning norr om bebyggelsen planeras två större dagvattendammar som ligger utanför planområdet, och i områdets östra del, norr om förskolgården, föreslås en mindre dagvattendamm. Dessa dammar kommer att bidra och öka områdets

ekologiska och rekreativa värden med nya föreslagna gångstråk, bryggor, sittplatser och vegetation. Det är viktigt att gestaltningen av dagvattendammarna och dess närområde anpassas och integreras med brynzonen. Här skapas ett socialt och ekologisk stråk, dagvattenstråket, som kommer att nyttjas både av innevånarna i Norra Sunnersta och av boende i närliggande områden. Denna miljö kan på sikt bli en del av ett större rekreativt område, och den nya gestaltningen ska stärka en eventuell kommande utveckling.

FÖRSTÄRKNINGSÅTGÄRDER

Naturvärden

Bevarande av skogs- och hagmark

De områden inom planförslaget som har klassats med höga naturvärden, skogs- och hagmarksområden, sammanfaller till stor del med de områden som lyftes i dialogprocesserna som platser med höga rekreativa vistelsevärden och som nyttjas flitigt av allmänheten och förskolan. Dessa områdena bevaras nu samtidigt som de rekreativa värdena förstärks med nya stigar och en ny platsbildning i skogen. I området nord-ost om befintliga studenthus i Lilla Sunnersta lämnas hagmarken och skogsmarken orörd.

Brynzoner och dagvattenstråk

Tidigt i planprocessen introducerades ett grönt stråk och brynzon med varierad vegetation i norr mot befintlig åkermark. Planförslaget utvecklar även befintliga brynzoner och vegetationskanter samt ett dagvattenstråk i norr. Brynzonen ökar den biologiska mångfalden och bidrar även med ett respektfullt möte mellan kulturlandskapet och den nya bebyggelsen.

Anpassningar för Natura 2000-område.

Från Natura 2000-området finns ett 30 meters skyddsavstånd mot bebyggelse. Kvartersparken med dess funktioner och gestaltning anpassas efter denna gräns och byggd struktur inom skyddsavstånd medges ej.

Skydd av rödlistade arter

Förstärkningsåtgärder i planförslaget är plantering av bärande träd och buskar, placering av fågelholkar, fröåker, bevarande av död ved, brynzon i norr samt bevarande av skogsdungar i sin helhet.

Inom området finns vegetationspartier som är identifierade som möjliga habitat för cinnoberbaggen. Här avvaktas besked från Länsstyrelsen gällande dispens.

Odling - åtgärd för att stärka försörjande ekosystemtjänster

Kvartersparken utformas med framtida möjlighet till odling, och i både Kvartersparken och Långparken föreslås fruktträd och bärbuskar som kan uppmuntra och bidra till en lokal matförsörjning och social hållbarhet och stärka de försörjande ekosystemtjänsterna i området. Bärande träd och buskar inom området stärker även kulturvärden då det

historiskt har funnits ett intresse för odling och skötsel av fruktträd, bärbuskar och köksväxter på platsen. 1946–1959 hette Egnahemsföreningen Sunnersta egnahems- och fruktodlarförening.

Våtmarken

Bevarande av våtmarken Fyris

Våtmarken invid Fyrisån lämnas obebyggd med hänsyn till naturvärden och grundvattenskydd.

Lokalt omhändertagande av dagvatten

Projektet implementerar en öppen dagvattenhantering i parker, grönstråk samt gaturum som också fungerar som attraktiva inslag i det offentliga rummet. Strategiskt placerade översvämningssytor planeras att användas för att skapa variation och intressanta landskapselement, t.ex. våtängar eller öppna gräsytor.

Exempel på åtgärder:

- Trädplantering med skelettjord
- Dagvattendamm i östra delen av området
- Svackdike
- Översvämningssytor

Hänsyn till befintliga diken

Hänsyn har tagits till befintliga diken i planering av bebyggelse och vägar. Målet har varit att bevara vattendrag i den mån det är möjligt, annars föreslås en omledning av befintliga diken.

Kulturmiljövärden

Dag Hammarskjöldsväg - åtgärder för att stärka kulturmiljön

Projektet anpassas för att förhålla sig till kulturmiljön längs Dag Hammarskjöldsväg. Detta görs i enlighet med gestaltungsprogram för Dag Hammarskjöldsväg och utgår från rytm, värdighet och axialitet. Ett respektavstånd till vägmitt definieras av projekt i samråd med kommun. Arbetet bidrar till att stärka Dag Hammarskjöldsvägens kulturvärde. En allé längs Dag Hammarskjöldsväg som återfunnits i historisk kartmaterial återskapas i delar.

Siktlinjer och utblickar - Förstärkning av kulturlandskap

För att stärka kulturlandskapets värde skapas utblickar och siktlinjer över det öppna landskapet. Kvartersparken utformas för att stärka identitet och

Landskapskaraktärer - Hänsyn och förstärkning av kulturlandskap

Området planeras med tre tydliga landskapskaraktärer som syftar till att stärka kulturmiljövärden och kopplingar till det kringliggande landskapet.

- Trädgårdslandskapet
- Hagmarks- och skogslandskapet
- Våtmark / Dagvattenstråk

Kvarterspark

Kvartersparken utformas som en naturpark som tar tillvara på de lokala landskapskaraktärerna. Kvartersparken förstärker kulturmiljövärden.

Anpassning Gula stigen

Byggnader intill Gula stigen anpassas i skala och placering med hänsyn till Gula Stigen.

- Skyfall fördöjs genom strategisk placering av översvämningssytor i lågpunkter.
- Dagvatten längs med gata leds till gatuträd i skelettjordar och nedsänkta vegetationsytor för bevattnings.
- Buffert skapas för bebyggelse mot våtmarken
- Större parkstråk har öppen dagvattenhantering
- Bebyggelse bör placeras så att inte vatten uppehålls vid kraftigt skyfall
- Dagvatten- och skyfallshantering ska användas i gestaltningen, och innehålla flera olika funktioner som lek och rekreation

DAGVATTEN- OCH SKYFALLSHANTERING

En ny dagvattendamm placeras norr om förskolegården och i förlängning av dagvattenstråket mot våtmarken i öster. Utformning ska stödja växt- och djurlivet och öka den biologiska mångfalden.

Översvämningssytor ska användas för att skapa variation och intressanta landskapselement t.ex. våtängar i parkmark eller nedsänkta planterings- eller lekytor på kvartersmark. Ytorna ska fungera för olika funktioner och under hela året. Nya diken, t ex svackdiken kan med fördel placeras in i parkmarken. Dagvatten från gatemark används som en resurs genom nedsänkta regnbäddar och skelettjordar vid träd.

Våtmarken och Fyrisån

Kopplingen mot våtmarken bör respekteras i byggnadsskala. En framtida koppling mot Fyrisån är positiv.

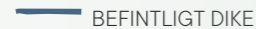

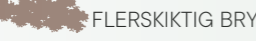

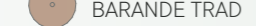

Generella principer för dagvatten- och skyfallshantering

- Dagvatten och skyfall inom området leds till en större dagvattendamm norr om planområdet och till en ny dagvattendamm i anslutning till våtmarken österut.

FÖRSTÄRKNINGSÅTGÄRDER

FÖRSTÄRKNINGSÅTGÄRDER

BEVARAD SKOG - död ved sparas	BEFINTLIGT DIKE	FÅGELHOLK ENTITA (placeras parvis)
SVACKDIKE/ÖVERSVÄMNINGSYTA	FLERSKIKTIG BRYNZON	FÅGELHOLK FLUGSNAPPARE
FRÖÅKER	BÄRANDE TRÄD	FÅGELHOLK STARE

GATOR OCH STRÅK

GATOR OCH STRÅK

I Norra Sunnersta läggs stort fokus på den trivsamma och sociala gatan som en av de viktigare mötesplatserna i stadsdelen. Genom en medveten design i form av förgårdsmark/frizoner framför varje hus, skapas möjligheter till fler sociala interaktioner samtidigt som bottenvåningen blir mer attraktiv genom mindre insyn och mer grönska.

Förgårdsmarken/frizonen utvecklas mer ingående i kapitlet BEBYGGELSE

Grönstrukturen

Projektets ryggrad är hela tiden den närvarande prunkande vegetationen, att gatorna upplevs gröna, inbjudande och trygga. Inspirationen är 1900-talets många lyckade exempel från trädgårdsstäder.

Här finns en variation av alléträd, fruktträd, gröna parker i olika skalor och inte minst häckarna som omger byggnadernas förgårdsmark/frizoner mot gatan, där häckarna aldrig är högre än 1,1 meter, för att just skapa en mellanzon som möjliggör en social interaktion i utrymmet mellan byggnad och gata/trottoar.

För att ta hand om dagvatten används skelettjordar i de alléer som planteras längs gatorna.

Körbanorna görs så smala som möjligt för att sänka trafikhastigheten och skapa trygga och säkra miljöer för barn.

En angöringsgata som definieras av fastigheternas häckar och där förgårdsmarken/frizonen kompletterar grönskan.

Siktlinjer genom stadsstrukturens grönskande rum.

En tydlig trädallé som markerar stadsdelens huvudgata.

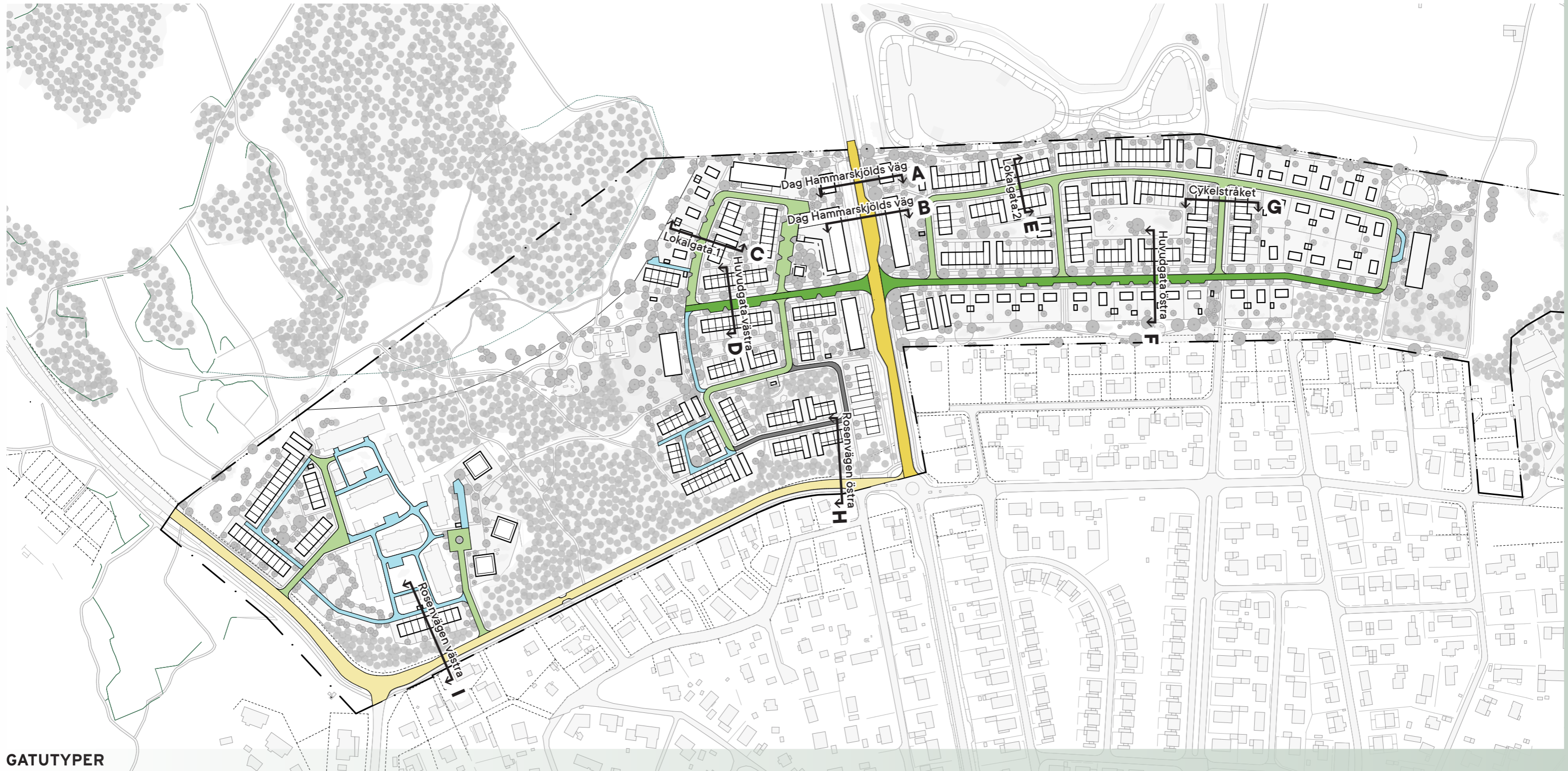

Gator som inte är överbredda och där asfaltens dominans ersätts av en prunkande förgårdsmark/frizon.

Mötet med dagvattendammarna och det öppna åkerlandskapet sker genom en brynzon som ger ett mjukt möte med bebyggelsen.

GATUTYPER

GATUTYPER

Dag Hammarskjöld väg	Väg	Huvudgata	Lokalgata	Enkelriktad lokalgata	Kvartersgata
					

VÄGAR

Dag Hammarskjölds väg

Funktion

Vägen är huvudleden till Sunnersta från Uppsalas centrala delar. Den väg som har den högsta trafikbelastningen. I anslutning till Norra Sunnerstas torg kommer busshållplatser att anläggas. Med anledning av att Dag Hammarskjölds väg går igenom Norra Sunnersta kommer hastigheten att begränsas till 40 km/h. Vägen har också en snabbcykelväg in mot centrala Uppsala.

Växtlighet och dagvatten

Vägen kommer att ha en trädallé längs delar av den östra sidan, där plantering möjliggörs utan att påverka

befintliga ledningsinstallationer. Träden planteras i skelettjordar för goda växtförhållanden och som en del av dagvattenhanteringen.

Längs fasaderna som vetter mot den huvudsakliga gatan placeras förgårdsmark/frizoner. Runt denna frizon placeras häckar som inte får överstiga 1,1 meter. Detta för att ge ett samlat intryck i gatumiljön och samtidigt skapa säkra gatumiljöer utan skymt sikt. Släpp i häckarna för passage in till bostäder i bottenvåning tillåts. På den västra sidan finns ytor för att etablera lägre vegetation, svack-diken eller mindre öppen dagvattenhantering.

3,7 M FRIZON 4,5 M FLEXION 2 M GÅNG 3 M CYKEL 10 M HÖRSTEN 7 M KÖRBANA 10 M HÖRSTEN 3 M CYKEL 8,5 M FLEXION 2 M GÅNG 4 M FRIZON

CA 4 M FRIZON 2 M GÅNG 3 M CYKEL 10 M HÖRSTEN 3,5 M HÅLLPLATS 3 M BUSSPÅKA 7 M KÖRBANA 10 M HÖRSTEN 3 M CYKEL CA 8 M FLEXION 6 M TOROYTA

VÄGAR

Rosenvägen östra

Funktion

Sluttande väg i den södra delen av området. Vägen har busstrafik men har inga busshållplatser längs planområdets gräns mot Rosenvägen. Vägen kommer att breddas med en cykelbana och trottoar. Hastighet behålls som idag – 40 km/h.

Växtlighet och dagvatten

Längs radhusfasadernas tomter ut mot Rosenvägen sparas en växtrida av de befintliga träden som som skapar en avskärmning.

CA 2 M BET GÅNG 2,5 M CYKEL 10 M HÖRSTEN 7 M KÖRBANA CA 11 M BEVARO NATUR CA 7,5 M TRÅDGÅRD 4 M FRIZON 2 M GÅNG 3,5 M KÖRBANA 2 M GÅNG 4 M FRIZON

VÄGAR

Rosenvägen västra

Funktion

Sluttande väg i den södra delen av området. Vägen har busstrafik men har inga busshållplatser längs planområdets gräns mot Rosenvägen. Vägen kommer att breddas med en cykelbana och trottoar. Hastighet behålls som idag – 40 km/h.

Växtlighet och dagvatten

Längs radhusfasadernas tomter ut mot Rosenvägen placeras häckar som inte får överstiga 1,1 meter. Detta för att ge ett samlat intryck i gatumiljön och samtidigt skapa säkra gatumiljöer utan skytt sikt

HUVUDGATAN

Funktion

Är områdets centrala gata som distribuerar trafiken i områdets östra och centrala del. Har en cykelväg längs gatans norra del. Har viss angöringsparkering för verksamheter/förskola mellan alléträden. Vägen avslutas i väster mot stadsdelens kvarterspark. Hastighet 30 km/h.

Material

Trottoarkant mellan väg och cykel/gångbana utförs med granitsten.

Trottoarkant mot kvartersmark läggs med en tredradig gatsten som markerar gränsen mellan allmän platsmark och kvartersmark.

Växtlighet och dagvatten

Vägen kommer att ha en allé på båda sidorna av gatan. Träd planteras i skelettjordar för goda växtförhållanden och som en del av dagvattenhanteringen. Mellan träden etableras växtytor för gräs eller annat växtmaterial, där angöringsytor inte förekommer.

Längs fasaderna som vetter mot den huvudsakliga gatan placeras förgårdsmark/frizoner. Runt denna frizon placeras häckar som inte får överstiga 1,1 meter. Detta för att ge ett samlat intryck i gatumiljön och samtidigt skapa säkra gatumiljöer utan skytt sikt. Släpp i häckarna för passage in till bostäder i bottenvåning tillåts.

Möblering och belysning

I anslutning till parker och mindre platser planeras sittgrupper in för att ge stadsdelen en stor variation av mötesplatser.

Huvudgatan västra

Huvudgatan östra

CYKELSTRÅKET

Funktion

Är en av områdets angöringsgator som också är cykelstråket norrut mot Ulltuna. Har viss angöring och angöringsplatser till fastigheter mellan alléträden. Hastighet 30 km/h.

Material

Trottoarkant mellan väg och cykel/gångbana utförs med granitsten.

Trottoarkant mot kvartersmark läggs med en treradig gatsten som markerar gränsen mellan allmän platsmark och kvartersmark.

Växtlighet och dagvatten

Vägen kommer att ha en allé utmed den östra sidan av gatan. Träd planteras i skelettjordar för goda växtförhållanden och som en del av dagvattenhanteringen. Mellan träden etableras växtytter för gräs eller annat växtmaterial, där angöringsytter inte förekommer.

Längs fasaderna som vetter mot den huvudsakliga gatan placeras förgårdsmark/frizoner. Runt denna frizon placeras häckar som inte får överstiga 1,1 meter. Detta för att ge ett samlat intryck i gatumiljön och samtidigt skapa säkra gatumiljöer utan skytt sikt. Släpp i häckarna för passage in till bostäder i bottenvåning tillåts.

LOKALGATOR

Lokalgata 1

Funktion

Är en av områdets gator intill kvartersparken i Småstaden med en tydligt svängd gata. Har viss angöring och angöringsplatser till fastigheter. Hastighet 30 km/h.

Material

Trottoarkant mellan väg och cykel/gångbana utförs med granitsten.

Trottoarkant mot kvartersmark läggs med en treradig gatsten som markerar gränsen mellan allmän platsmark och kvartersmark.

Växtlighet och dagvatten

Vägen kommer att ha en allé utmed den västra sidan av gatan. Träd planteras i skelettjordar för goda växtförhållanden och som en del av dagvattenhanteringen. Mellan träden etableras växtytter för gräs eller annat växtmaterial, där angöringsytter inte förekommer.

Längs fasaderna som vetter mot den huvudsakliga gatan placeras förgårdsmark/frizoner. Runt denna frizon placeras häckar som inte får överstiga 1,1 meter. Detta för att ge ett samlat intryck i gatumiljön och samtidigt skapa säkra gatumiljöer utan skytt sikt. Släpp i häckarna för passage in till bostäder i bottenvåning tillåts.

LOKALGATOR

Lokalgata 2

Funktion

Är en av områdets mindre anföringsgator i Trädgårdsstaden. Hastighet 30 km/h. I den norra delen av trädgårdsstaden har gatan en svängd kurvatur.

Material

Trottoarkant mellan väg och cykel/gångbana utförs med granitsten.

Trottoarkant mot kvartersmark läggs med en treradig gatsten som markerar gränsen mellan allmän platsmark och kvartersmark.

Växtlighet och dagvatten

Längs fasaderna som vetter mot den huvudsakliga gatan placeras förgårdsmark/frizoner. Runt denna frizon placeras häckar som inte får överstiga 1,1 meter. Detta för att ge ett samlat intryck i gatumiljön och samtidigt skapa säkra gatumiljöer utan skytt sikt. Släpp i häckarna för passage in till bostäder i bottenvåning tillåts.

BEBYGGELSE OCH GÅRDAR

BEBYGGELSE

Stadsdelen har flera olika byggnadstypologier för att kunna skapa en variation inom stadsdelen och dess olika karaktärer, vegetationstyper och topografi. I mötet med de befintliga husen söder om området är det viktigt att respektera den befintliga skalan genom att möta med en lägre skala och etablera ett grönstråk mellan det nya och det befintliga området.

Samtidigt som variation kan vara spännande behöver stadsdelen vissa starka sammanhållande uttryck, som skapar en tydlig attraktivitet och identitet över tid.

GESTALTNINGSPRINCIPER

Byggnadernas detaljering ska ha fokus på en omsorgsfull detaljering.

Alla radhus, stadsradhus och villor förses med träfasader

Flerfamiljshus utförs med träfasad eller putsfasad.

Alla hus målas i matta kulörer enligt redovisade färgpaletter med inspiration från matta traditionella slamfärger..

Tak ska vara svarta/mörka i material typ plåt, tegel eller solpaneler. (Solpaneler integreras helst som faktisk taktäckning)

Alla hus ska ha förgårdsmark/frizoner mot gata

(dvs kvartersmark)

Vindar tillåts att inredas

Takkupor och frontespiser tillåts till en totallängd av halva fasadlängden. Takkupor utformas smäckert med högeffektiv isolering för minska kupornas vägg- och taktjocklek.

Takterrasser tillåts på alla byggnader

Balkonger utförs med väl detaljerade och skira räcken

Alla bottenvåningar till bostäder är upphöjda från gatan för att minska insyn

Flerfamiljshus med gemensam gård i hel- eller halvkvarter ska ha genomgående entréer.

DETALJER

För att lyckas att skapa en ny stadsdel som blir särskiljande och attraktiv, spelar detaljerna i det byggda en mycket viktig roll. I Norra Sunnersta ska stor vikt läggas på att lyfta detaljer som skapar en känsla av omsorg och stolthet och som samtidigt är ekonomiskt rimligt genomförbara. Det kan vara hur takfoten avslutas, hur ett entréparti utformas, ett räckes detaljering, en takkupas smäckra utseende och ett fönsterfoders form kring ett vackert fönster.

Ett spel med olika fönsterstorlekar och foder skapar samtida tolkningar av detaljen.

Förgårdsmarken/frizonerna kan antingen vara i marknivå eller upphöjda.

Ett exempel där förgårdsmarken/frizonen tydligt markeras genom användning av annan markbeläggning.

Takavvattning behöver inte alltid ske via stuprör, utan kan bli en visuell tillgång.

Strukturer i form av spaljéer och andra lättare konstruktioner kan skapa spännande gröna rum.

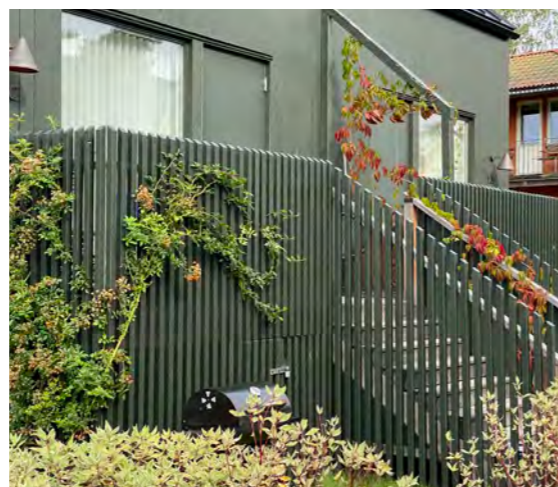
Dagvattenhanteringen på bostadsgården kan bidra till blomsterprakt.

Stadstrukturen ger flera möjligheter till informella vägar mellan huskropparna och ut mot gårdar, natur och parker.

Planen medger kraftfulla takkuper och frontespiser.

Ett räcke kan ge en stark identitet som både ger bostaden fina värden liksom att den ger en ombonad gata.

Takfoten och dess detaljering är en av de byggdelar som tydligt bidrar till ökad attraktivitet.

Inte minst är kopplingen mellan inne och ute viktig. Låt stora fönster öppna upp mot den grönskande miljön.

FÖRGÅRDSMARKEN/FRIZONEN VILLOR & RADHUS

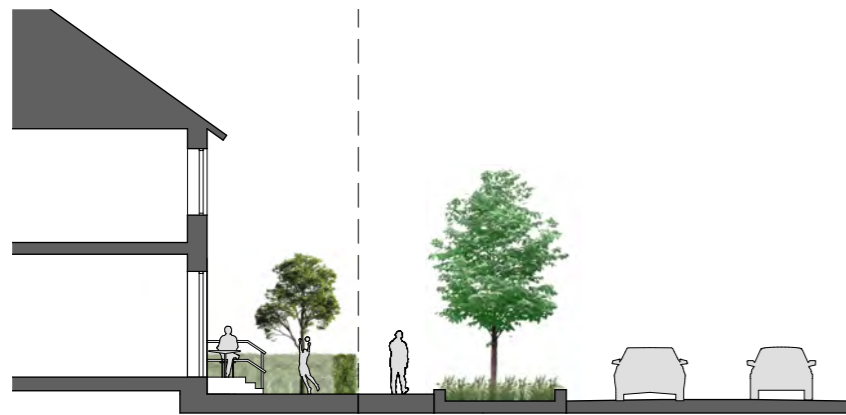
Husens möte med marken/gatan är en kvalitet som får väldigt lite uppmärksamhet i det mesta som byggs. Mötet är något av det viktigaste för att åstadkomma en attraktiv och trivsamt miljö. I Norra Sunnersta arbetas aktivt med en strategi för mer attraktiva gatumiljöer genom en så kallad privatiserad förgårdsmark/frizon.

Förgårdsmarkan/frizonen är ytan mellan gatufasaden och gatan och utgör en del av kvartersmarken som disponeras av den närmast boende. Och detta gäller för såväl villor, radhus, flerbostadshus, liksom byggnader med lokaler i bottenvåningen. Denna zon är platsen att bygga sin trivsel, plantera blommande växter, sätta ut en stol och ett bord, och med en kopp kaffe i handen säga hej till sin granne. Förgårdsmarkan/frizonen blir på det sättet en social brygga som skapar mer levande och stolta grannskap.

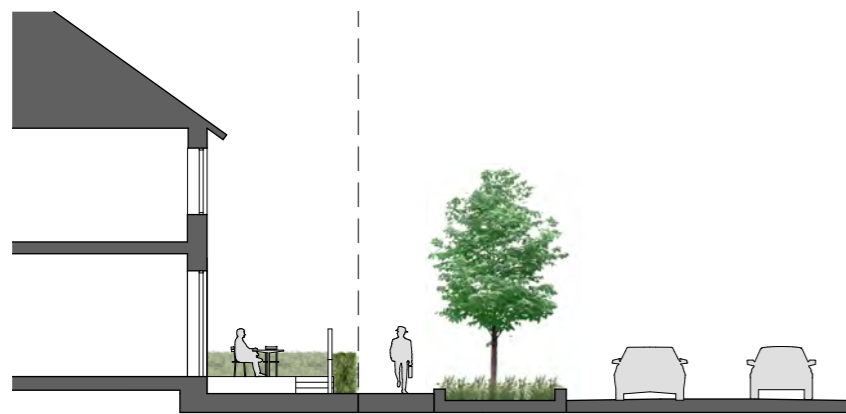
Generellt är fasadens avstånd från fastighetsgräns mot gata ca 4 meter vid villor och radhus. Detta för att ge en luftig entréplats som med fördel kan möbleras med stolar och bord och även ge plats för cyklar. Det är däremot viktigt att frizonen inte är djupare än så för att förhindra att parkering sker framför entrén. Detta är en medveten strategi för att få ett grönskande stadsrum där bilen istället göms undan i gemensamma parkeringar. I fastighetsgräns placeras en häck som inte får överstiga 1,1 meter.

Tillgänglighetsanpassad entré kan ske från gårdssida, genom en förhöjd mark. Måtten på förgårdsmarkan möjliggör även för ramplösning mot gata.

Avståndet mellan bottenvåningens färdiga golv och mark direkt utanför fasad mot gata ska ha en nivåskillnad på ca 0,45 meter.

Upphöjt entréplan för att skapa attraktiv bostad med mindre insyn. Här med en förgårdsmark/frizon i samma nivå som gata. Kan till exempel stensättas eller planteras/grässättas. Mot gatan placeras en häck som inte får överstiga 1,1 meter.

Upphöjt entréplan för att skapa attraktiv bostad med mindre insyn. Här med en förgårdsmark/frizon som är i samma höjd som entréplan med en trappa ner till gatunivå. Mot gatan placeras en häck som inte får överstiga 1,1 meter.

Grönska Ett mycket bra exempel på den förgårdsmark/ frizon som Norra Sunnersta eftersträvar. Grön, lagom stor med en samlande häck.

Variation Entréerna ut mot gata kan varieras och stärkas med både trappor, uteplatser och skärmtak.

Placering En lätt upphöjd förgårdsmark/frizon mot gata i form av ett trädäck.

Fasad & färgsättning Radhuslänga som i färg får ett sammanhållet uttryck och med förgårdsmark/frizoner som definieras av entréerna.

Möte med gatan Upphöjda entréer mot gata med utrymme både för grönska och sittplatser.

Grönska & färgsättning Tydlig markering av förgårdsmarkan/frizonen genom en definierad häck.

FÖRGÅRDSMARKEN/FRIZONEN FLERFAMILJSHUS

Generellt är fasadens avstånd från fastighetsgräns mot gata ca 2,5 meter vid flerfamiljshus. Detta för att ge en mer urban uteplats som med fördel kan möbleras med stolar och bord. I fastighetsgräns placeras en häck som inte får överstiga 1,1 meter.

Avståndet mellan bottenvåningens färdiga golv och mark direkt utanför fasad mot gata ska ha en nivåskillnad på ca 0,8 meter.

Variant 1

Upphöjt entréplan för att skapa attraktiv bostad med mindre insyn. Här med en förgårdsmark/frizon som är i samma höjs som entréplan med en trappa ner till gatunivå. Mot gatan placeras en häck som inte får överstiga 1,1 meter.

Variant 2

Upphöjt entréplan för att skapa attraktiv bostad med mindre insyn. Här med en trappa ner till förgårdsmark/frizon och gatunivå. Mot gatan placeras en häck som inte får överstiga 1,1 meter.

Variant 3

Upphöjt entréplan för att skapa attraktiv bostad med mindre insyn. Här med en förgårdsmark/frizon som är delvis upphöjd med en trappa ner till gatunivå. Mot gatan placeras en häck som inte får överstiga 1,1 meter.

Variant 4

Upphöjt entréplan för att skapa attraktiv bostad med mindre insyn. Här med en trappa ner till förgårdsmark/frizon och gatunivå. Mot gatan placeras en häck som inte får överstiga 1,1 meter.

Grönska Förgårdsmarken/frizonen skapar en omsorg och stolthet. Den kan planteras och nyttjas som uteplats mot gatan.

Upphöjd bottenvåning Ett exempel på upphöjda entréer med trappor mot gata där intilliggande förgårdsmark/frizon är plantering.

Socialt möte Frizon som även har sittmöjligheter direkt mot gata.

Grönska Förgårdsmark/frizoner som även har plats för mindre träd

Nivå Ett litet upphöjt paradis i direkt anslutning till gatan - säg hej till grannen!

Upphöjd bottenvåning Här har förgårdsmarken/frizonen utformats som en bred trappa längs lägenhetens utbredning.

TRÄDGÅRDSTADEN

- FÖRSKOLAN
- HUSEN LÄNGS DAG HAMMARSKJÖLDS VÄG
- VILLORNA
- CYKELSTRÅKET
- RADHUSEN

Områdets karaktär

Området ligger på tidigare jordbruksmark i anslutning till Sunnersta egnahemsbebyggelse, som haft fokus på odling av nyttoväxter och fruktträd. En karaktär som inspirerats av och som därtill lägger trädgårdsstadens attribut i form av husens placering längs gatan, där grönskan är mer ordnad medan den större tomten på husens baksidor är både större och tillåts vara med vilda. I stadsdelen finns både huvudgatans dubbla trädallé, cykelstråkets enkla trädallé liksom den kurvade gatan i norr med frizonens vegetation som bärare av den grönskande miljön. Igenom stadsdelen löper flera gröna stråk och mindre platsbildningar som ger en rik närmiljö.

VILLORNA

Villor mot huvudgatan/långparken,
villakvarteret i öster

Volym

Villorna tillåts vara i två våningar med möjlighet till inredbar vind. Max taklutning 40 grader.

Entréplanet ska vara höjt minst 0,45 meter från intilliggande mark mot gata.

Placering på tomt

Huvudbyggnaden ska placeras 4 meter innanför tomtgräns från den huvudsakliga gatan, för att skapa en tydlig gata som definieras av husens fasader.

Material

Husens fasader ska vara av trä i någon form och målas i en matt kulör samstämmigt med den färgpalett som redovisas i på kommande sidor.

Taken ska bekläs med svart taktäckning av t.ex. plåt, tegel eller solceller (Solceller ska i möjligaste mån utgöra takmaterialet och inte vara ett påhäng).

Vegetation

Förgårdsmarken/frizonen ska ha häck med max höjd 1,1 meter. Innanför häcken kan ytan antingen bestå av vegetation, mindre prydnadsträd eller vara grus eller stenlagd.

Övriga tomtgränser kan med fördel avgränsas med häck, men tomternas baksidor tillåts vara friare i formen.

Detalj Låt dagens möjligheter till stora glasytor inspirera till en arkitektur som tar in grönskan

Fasad & färgsättning Varierade kulörer i den färgpalett som gäller för planen.

Volym & Detalj En villa som tydligt öppnar upp mot naturen med stora glaspartier och terrass.

Volym & Detalj Enkla volymer där fönstersättningen skapar variation.

Detalj & Upphöjd bottenvåning Terrassen och räcket som detalj som ger tillbaks till gatan och skapar ett möjligt möte.

Material Spännande träspånsfasad i kulör enligt färgpalett.

CYKELSTRÅKET

Radhus och stadsvillor

Volym

Stadsvillorna och radhusen tillåts vara i två våningar med möjlighet till inredbar vind. Max taklutning 40 grader.

Entréplanet ska vara höjt minst 0,45 meter från intilliggande mark mot gata.

Placering på tomt

Huvudbyggnaden ska placeras 4 meter innanför tomtgräns från den huvudsakliga gatan, för att skapa en tydlig gata som definieras av husens fasader.

Material

Husens fasader ska vara av trä i någon form och målas i en matt kulör samstämmigt med den färgpalett som redovisas i på kommande sidor.

Taken ska bekläs med svart taktäckning av t.ex. plåt, tegel eller solceller (Solceller ska i möjligaste mån utgöra takmaterialet och inte vara ett påhäng).

Vegetation

Förgårdsmarken/frizonen ska ha häck med max höjd 1,1 meter. Innanför häcken kan ytan antingen bestå av vegetation, mindre prydnadsträd eller vara grus eller stenlagd.

Övriga tomtgränser kan med fördel avgränsas med häck, men tomternas baksidor tillåts vara friare i formen.

Grönt gaturum Radhus med tydlig gräns mot gata/cykelstråk. Samma volym som varierar i kulör efter varje par enheter.

Volym Stadsvilla med inredd vind med generösa balkonger och takkupor.

Volym Stadsvilla med indragen balkonglösning och inredd vind.

Stadsmässig fasad Alléträd på ena sidan av cykelstråket. I planen även med förgårdsmark.

Färgsättning En rytm i färgsättning utan att vara repetitiv och tydligt markerade entrépartier.

Förgårdsmarken/frizonen Samtida exempel för förgårdsmark mot gata och cykelstråk, med upphöjd entrévåning.

HUSEN UTMED DAG HAMMARSKJÖLDS VÄG

Stadsvillor, lamellhus och radhus

Volym

Stadsvillorna tillåts vara i två våningar med möjlighet till inredbar vind. Max taklutning 40 grader.

Entréplanet ska vara höjt minst 0,45 meter från intilliggande mark mot gata.

Lamellhusen tillåts vara två våningar med möjlighet till inredbar vind, alt indragen våning. Max taklutning 40 grader. Fasaderna kan varieras med olika kulörer mellan de olika trapphusen.

Entréplanet ska vara höjt minst 0,8 meter från intilliggande mark mot gata.

Radhusen tillåts vara i två våningar med möjlighet till inredbar vind. Max taklutning 40 grader. Radhusens länga kan med fördel utformas som en sammanhängande länga, där kulörer snarare än fasad eller takförskjutningar kan skapa en rytm.

Entréplanet ska vara höjt minst 0,45 meter från intilliggande mark mot gata.

Placering på tomt

Stadsvillan ska placeras ca 4 meter innanför tomtgräns mot Dag Hammarskjölds väg. Denna linje är sedan samma linje som fasaderna till lamellhusen och radhusen förhåller sig till.

Lamellhuset ska placeras ca 4 meter från tomtgräns mot Dag Hammarskjöldsväg, i samma linje som stadsvillan och radhusen, för att skapa en tydlig gata som definieras av husens fasader.

Radhusen ska placeras ca 4 meter från tomtgräns mot Dag Hammarskjöldsväg.

Material

Radhusens fasader ska vara av trä och flerfamilshusens fasader ska vara av trä eller puts och målas i en matt kulör samstämmigt med den färgpalett som redovisas i på kommande sidor.

Taken ska bekläs med svart taktäckning av t.ex. plåt, tegel eller solceller (Solceller ska i möjligaste mån utgöra takmaterialet och inte vara ett påhäng).

Vegetation

Förgårdsmarken/frizonen ska ha häck med max höjd 1,1 meter. Innanför häcken kan ytan antingen bestå av vegetation, mindre prydnadsträd eller vara grus eller stenlagd.

Övriga tomtgränser som inte vetter mot gata kan med fördel avgränsas med häck, men tomternas baksidor tillåts vara friare i formen.

Småstaden En alléförsedd gata likt Dag Hammarskjölds vägs ensidiga allé med urbana verksamheter kring torget.

Volym Stadsvilla med en urban sida och en tydlig trädgårdssida.

Gatrummets grönska En allé som ger mötet med småstaden ett mjukt möte.

Enhetlig volym Radhus som hålls samman färgmässigt som en volym för att spegla småstadens rytm.

Helhet Omhändertagen färgsättning av ett lamellhus i föreslagen skala. Notera att även vinden i planen får inredas

Platsbildningar Även mellanrummen mellan huskropparna är viktiga platser för grönska.

FÖRSKOLAN TRÄDGÅRDSSTADEN

Volym

Förskolan tillåts vara i två våningar med möjlighet till inredbar vind. Max taklutning 32 grader. För att bryta ner skalan på byggnaden kan med fördel olika volymer och varierande kulörer nyttjas.

Placering på tomt

Enligt utredningar gällande angöring.

Material

Husens fasader ska vara av trä eller puts och målas i en matt kulör samstämmigt med den färgpalett som redovisas i på kommande sidor.

Taken ska bekläs med svart taktäckning av t.ex. plåt, tegel eller solceller (Solceller ska i möjligaste mån utgöra takmaterialet och inte vara ett påhäng).

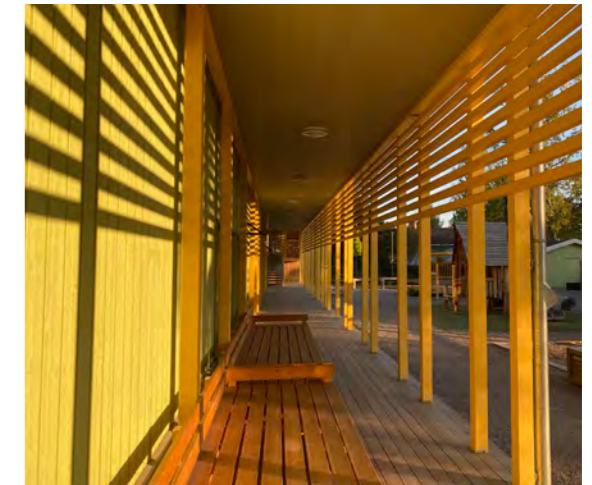
Vegetation

Mot gata placeras en häck som max ska vara 1,1 meter hög.

Befintliga träd ska sparas i stor utsträckning för att tidigt ge lövskugga. Även övrigt lokalt växtmaterial som finns på platsen sparas i möjligaste mån för att ge förskolegården en lokal och redan uppväxt karaktär.

Förskolorna kan med fördel arbeta med takförsedda utomhusrum.

Planera för mindre sittplatser som är väderskyddade.

Låt grönskan bli ett aktivt material kring byggnader och pergolas

Arbeta aktivt med sunda material och att byggnad och vegetation samverkar på ett effektivt sätt.

Skapa tydliga entréer som skapar stark identitet och stolthet för barn och personal.

Förskolan kan på olika sätt även tillföra värden för omgivningen som t. ex. en klocka, en lekplats eller fina planteringar.

VÄSTRA RADHUSKVARTEREN

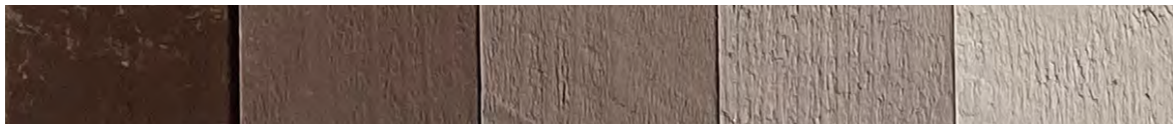
Huvudkulörer

G1   G2   G3   G4   G5

Sekundära kulörer

BU1   BU2   BU3   BU4   BU5

Alla kulörer i glansvärde helmatt

ÖSTRA RADHUSKVARTEREN

Huvudkulörer

R&I 1   R&I 2   R&I 3   R&I 4   R&I 5

Sekundära kulörer

BU1   BU2   BU3   BU4   BU5

G1   G2   G3   G4   G5

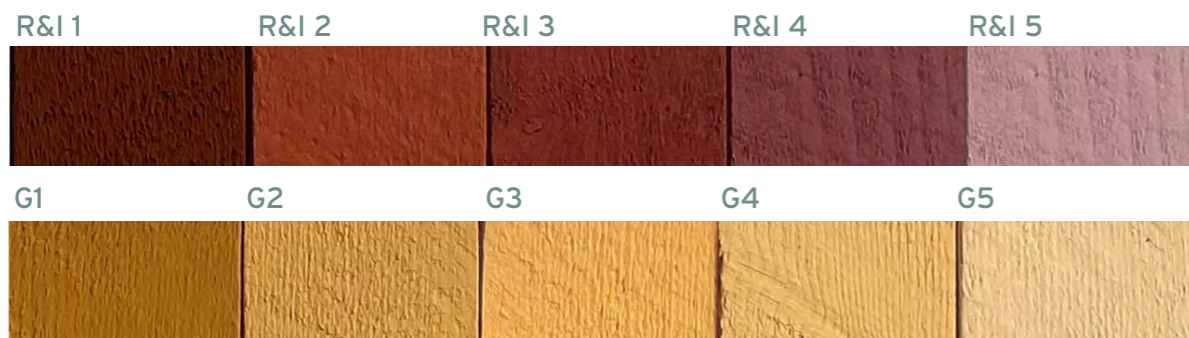

Alla kulörer i glansvärde helmatt

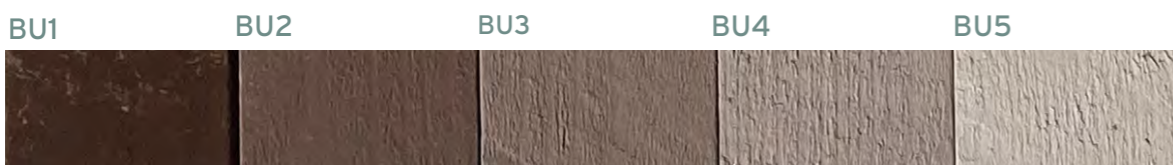
VILLOR MOT LÅNGPARKEN

Huvudkulörer

Sekundära kulörer

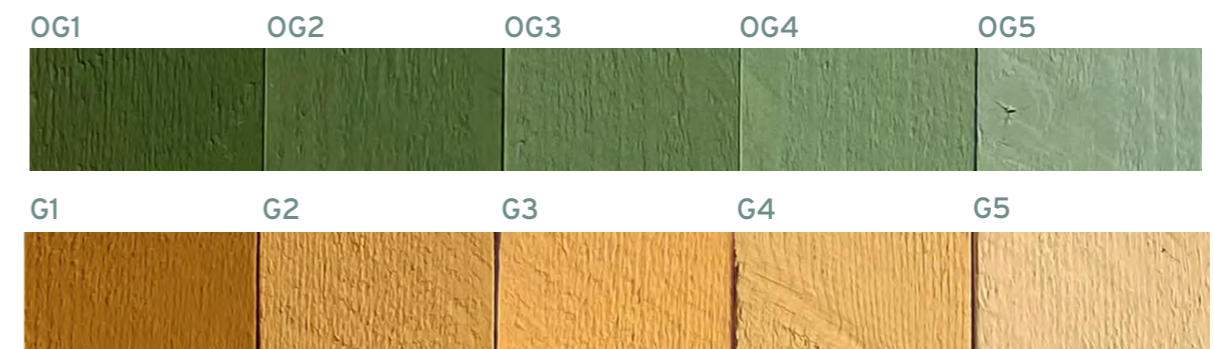

Alla kulörer i glansvärde helmatt

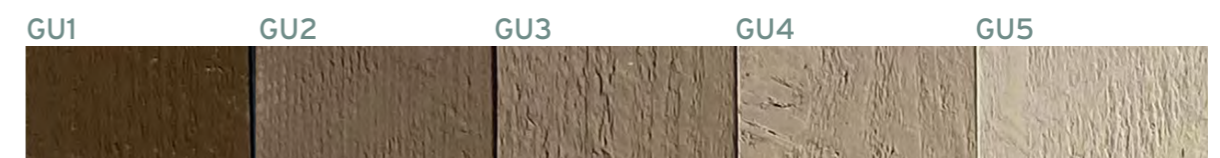
VILLOR MOT NORDOST

Huvudkulörer

Sekundära kulörer

Alla kulörer i glansvärde helmatt

SMÅSTADEN

- FÖRSKOLAN
- TORGET
- HUSEN I SKOGEN
- DE CENTRALA KVARTEREN
- P-LADAN

Områdets karaktär

Området ligger i gränsen mellan tidigare jordbruksmark och en sluttning mot öster med både vacker skogsmark och öppna hagmarker. Här är stadsdelens mest centrala del, där trädgårdsstaden tillåts vara tätare i form av öppna kvartersstrukturer. I anslutning till huvudgatan ligger det centrala torget med sitt kvarter, med kommersiell service. I väster öppnar kvarteren upp sig mot skogen och hagmarkernas odlingar och kvartersparken. I de södra delarna är det i stället skogen som smyger sig in till husen. Frizonen är även i denna del central för gatans upplevelse av socialt liv och grönska med sina häckar.

TORGET

3D-fastighet med särskild bottenvåning för kommersiella lokaler.

Bostäder/seniorbostäder ovanför.

Arbete har skett med intressenter för etablering av dagligvaruhandel under projektets gång för att säkerställa en rimlig lösning för en matvarubutik på torget. Delar av skissmaterial återfinns på efterföljande sidor.

Volym

Torgkvarteret tillåts vara tre våningar, men med två våningar mot Dag Hammarskjöldsväg för att sänka skalan. Max taklutning 55 grader. Bottenvåningen tillåts vara 5,5 meter hög för att klara krav från livsmedelsbutik. Fastigheten förbereds för 3D fastighetsbildning. Bottenvåningen ska ha stora glaspartier på alla sidor som vetter mot gata eller torg (Inte inlastning) för att skapa in fasad som interagerar med omgivningen. Glaspartierna får inte folieras utan ska ge in och utblickar. Minst 30% av bottenvåningens fasadlängd ska vara uppglasad, exklusive inlastningen.

Entréplanet är i detta kvarter inte upphöjt, för att ge direktaccess från gata/torg

Placering på tomt

Torgkvarteret placeras i samma liv som övriga byggnader längs Dag Hammarskjöldsväg. Runt byggnaden ska det finnas en förgårdsmark/frizon på 5 meter. På torgsidan läggs torgets beläggning hela vägen in mot fasader, samtidigt som brukarna av lokalerna tillåts nyttja torget de 5 närmsta metrarna från fasad. Detta för att möjliggöra uteserveringar och mötesplatser. Eftersom detta är ett publikt kvarter avgränsas inte förgårdsmarken/frizonen av häckar mot den publika sidan.

Material

Husens fasader ska vara av trä eller puts och målas i en matt kulör samstämmigt med den färgpalett som redovisas i på kommande sidor.

Taken ska bekläs med svart taktäckning av t.ex. plåt, tegel eller solceller (Solceller ska i möjligaste mån utgöra takmaterialet och inte vara ett påhäng).

Vegetation

Intill torgkvarteret ges möjlighet till gröna ytor intill fasad. För övrigt är det de omkringliggande gatorna och torget som utgör den grönskande delen.

Urban fasad Bottenvåningen särskiljer sig tydligt från ovanliggande fasad med generös takhöjd och större glaspartier/entrépartier.

Småstaden Bottenvåningarna ska möta gatunivå och möjliggöra för olika verksamheter som butik, restaurang eller café.

Butiken på hörnet Torget kan ge plats för lokala initiativ som möjliggörs genom butikens etablering.

Öppna fasader Viktigt att fasaderna mot torget öppnas upp och görs tillgängliga för att skapa ett bra och mer levande torg.

Fasadindelning Exempel på hur en bottenvåning tydligt särskiljer sig från de ovanliggande våningarna.

Områdesgemenskap Torget ska vara en plats dit alla är välkomna och som också kompletteras med kommersiella verksamheter.

TORGET - SKISS

Framtaget skissunderlag för att säkerställa god funktion för dagligvaruhandel på torget med bostäder ovanpå kommersiella lokaler.

Under utvecklingen av detaljplanen har det framkommit önskemål från deltagarna i den visionsstyrda processen om att få ett torg med både möjligheter till dagligvaruhandel och annan service som restaurang, café mm.

Med detta som utgångspunkt har ett arbete skett för att skanna av intresset för en etablering av dagligvaror. Förslaget för den kommersiella bottenvåningen är ett resultat av dessa kontakter med hänsyn tagen till inlastning, lager och disposition av butik med entréer både från Dag Hammarskjölds väg och från torget.

I torgets sydvästra del ges möjligheten till en paviljongbyggnad som med fördel byggs tidigt för att visa på vad som komma skall.

Ovanpå den kommersiella bottenvåningen planeras för bostäder som passar ett livsstilsboende för en något äldre kundkrets som väljer bort villans trädgård för att istället ingå i ett aktivt boende med plats för möten och aktiviteter.

På plan 1 har lägenheterna en prunkande mindre uteplats och plats för utemöbler. Hela torgetkvarteret vänder sig mot söder och väster och har mycket goda solförhållanden. På detta plan ligger den gemensamma grönskande gården.

I nordost finns en större sammanhängande inomhusyta som blir de gemensamma aktivitetsytor. Dessa ytor kan kopplas till ytor i det överliggande planet för att ytterligare öka aktivitetsmöjligheterna. De övre planen nås av två trapphus med access från torget.

Plan 2 har i stort sätt samma lägenhetslösningar men med ytterligare 1 lägenhet. Totalt finns 19 lägenheter med 2 eller 3 R.O.K.

Plan 2 försörjs av en gallerigång som både fungerar som access till- och som uteplatse för de enskilda lägenheterna. Balkongernas djup liksom takens överhäng fungerar som ett skuggskydd för bättre driftsekonomi och komfort, där sommarsens sol blockeras medan vinterns solstrålar når in i lägenheterna. För att klara bullersituationen från Dag Hammarskjölds väg och samtidigt skapa attraktiva rum ut mot gården/gallerigången så har vardagsrum placerats mot gården medan kök och sovrum vetter åt andra hållet.

Bottenplanet med matvarubutik, inlastning och lager samt ytor för café och annan kommersiell service. I det sydvästra hörnet av torget ges möjligheten att uppföra en paviljong

Plan 1 med lägenheter, gemensamma ytor och bostädernas gård.

Plan 2 med lägenheter, gemensamma ytor.

Torget sett från huvudgatan och i förlängningen Dag Hammarskjölds väg.

Flygvy från sydost som visar paviljongen i förgrunden och den gemensamma upphöjda gården.

Flygvy från sydväst som visar torgetkvarteret från Dag Hammarskjölds väg.

Flygvy från nordöst. Notera de breda takkuporna som ger ljus till 2 rum i lägenheterna. Till vänster i bild visas möjligheten att glasa upp de gemensamma ytorna samtidigt som solinstrålningen är låg i detta väderstreck. Notera även ett av trapphusen som ligger självständigt och icke tempererat mot torget som egen volym.

Detalj från torget mot kaféet

DE CENTRALA KVARTEREN

Kvarter, lamellhus, stadsvilla, stadsradhus radhus och villa.

Volym

Stadsvillorna tillåts vara i två våningar med möjlighet till inredbar vind. Max taklutning 40 grader.

Entréplanet ska vara höjt minst 0,45 meter från gatans nivå.

Lamellhusen tillåts vara tre våningar med möjlighet till inredbar vind, alternativt indragen våning. Max taklutning 40 grader. Fasaderna kan varieras med olika kulörer mellan de olika trapphusen.

Entréplanet ska vara höjt minst 0,8 meter från gatans nivå

Stadsradhusen tillåts vara i tre våningar åt ett håll och ha en terrass på andra sidan. Stadsradhusens tak tillåts vara låglutande och utan möjlighet att inreda vind. Stadsradhusens länga kan med fördel utformas som en sammanhängande länga, där kulörer snarare än fasad eller takförskjutningar kan skapa en rytm.

Entréplanet ska vara höjt minst 0,45 meter från gatans nivå

Radhusen tillåts vara i två våningar med möjlighet till inredbar vind. Max taklutning 40 grader. Radhusens länga kan med fördel utformas som en sammanhängande länga, där kulörer snarare än fasad eller takförskjutningar kan skapa en rytm.

Entréplanet ska vara höjt minst 0,45 meter från gatans nivå.

Villorna tillåts vara i två våningar med möjlighet till inredbar vind. Max taklutning 40 grader.

Entréplanet ska vara höjt minst 0,45 meter från intilliggande mark mot gata.

Placering på tomt

Stadsvillan ska placeras 4 meter innanför tomtgräns på den östra sidan mot Dag Hammarskjölds väg för att skapa en tydlig gata som begränsas av husens fasader.

Denna linje är sedan samma linje som fasaderna till kvarteret söderut förhåller sig till.

Kvarteret längs Dag Hammarskjölds väg ska placeras 4 meter från tomtgräns mot Dag Hammarskjölds väg, i samma liv som stadsvillan, för att skapa en tydlig gata som begränsas av husens fasader.

Radhusen och villor ska placeras 4 meter innanför tomtgräns från den huvudsakliga gatan, för att skapa en tydlig gata som definieras av husens fasader.

Övriga kvarter och lamellhus ska ha en förgårdsmark/frizon mot gatan/tomtgräns på ca 2,5 meter. (Anledningen till att det varierar är att gatorna ibland är svängda).

Material

Radhusens och villors fasader ska vara av trä och flerfamilshusens fasader ska vara av trä eller puts och målas i en matt kulör samstämmigt med den färgpalett som redovisas i på kommande sidor.

Taken ska bekläs med svart taktäckning av t.ex. plåt, tegel eller solceller (Solceller ska i möjligaste mån utgöra takmaterialet och inte vara ett påhäng).

Vegetation

Förgårdsmarken/frizonen ska ha häck med max höjd 1,1 meter. Innanför häcken kan ytan antingen bestå av vegetation, mindre prydnadsträd eller vara grus eller stenlagd.

Övriga tomtgränser som inte vetter mot gata kan med fördel avgränsas med häck, men tomternas baksidor tillåts vara friare i formen.

Förgårdsmark/frizon Gröna frizoner ger attraktiva boendemiljöer även för de som bor på bottenvåningen.

Personligt möte med gatan Förgårdsmarken/frizonen ger en grön variation med olika typer av aktiviteter.

Volym & skala Det bästa av Uppsala - i ny tappning i Norra Sunnersta.

Variation De centrala kvarteren innehåller även radhus som i volym kan gestaltas som en och samma.

Bostadsgårdar Viktigt att gårdar och öppningar i kvarter förses med grönska och planteringar för att skapa attraktiva platser i hela området.

Variation & material Olika temperament och stilar tillåts bredvid varandra med en sammanhållen skala och färgsättning.

HUSEN I SKOGEN

Stadsradhus med takterrass och punkthus

Volym

Stadsradhusen tillåts vara i tre våningar åt ett håll och ha en terrass på andra sidan. Stadsradhusens tak tillåts vara låglutande och utan möjlighet att inreda vind. Stadsradhusens länga kan med fördel utformas som en sammanhängande länga, där kulörer snarare än fasad eller takförskjutningar kan skapa en rytm.

Entréplanet ska vara höjt minst 0,45 meter från gatans nivå

Punkthusen ska vara fyra våningar med möjlighet till inredbar vind, alt indragen våning. Taklutning medger att en indragen våning byggs med ett låglutande tak - se sektioner. Volymerna kan varieras med olika kulörer mellan de olika trapphusen.

Entréplanet ska vara höjt minst 0,8 meter från gatans nivå

Placering på tomt

Stadsradhusen ska placeras 4 meter innanför tomtgräns från den huvudsakliga gatan, för att skapa en tydlig gata som definieras av husens fasader.

Punkthusen placeras friare i naturen men med en god access till entréer från gata. Inga hus placeras närmare gata än 4 meter. Husen har en förgårdsmark/frizon runt fasad på 3 meter.

Material

Radhusens fasader ska vara av trä och flerfamilshusens fasader ska vara av trä eller puts och målas i en matt kulör samstämmigt med den färgpalett som redovisas i på kommande sidor.

Taken ska bekläs med svart taktäckning av t.ex. plåt, tegel eller solceller (Solceller ska i möjligaste mån utgöra takmaterialet och inte vara ett påhäng).

Vegetation

Förgårdsmarken/frizonen ska ha häck med max höjd

1,1 meter. Innanför häcken kan ytan antingen bestå av vegetation, mindre prydnadsträd eller vara grus eller stenlagd.

Övriga tomtgränser som inte vetter mot gata kan med fördel avgränsas med häck, men tomternas baksidor tillåts vara friare i formen.

2+1 våningar Genom att radhusen i skogen omges av träd tillåts tre våningar åt ett håll med takterrass på den andra sidan för att fånga solen.

Volym Radhusen tillåts förses med stora takterrasser och även balkonger.

Detalj Mer samtida förmgivning med stora glaspartier och olika geometrier välkomnas.

Sparad natur Punkthus insmugna i terrängen på ett fint sätt, en förebild för "Husen i skogen"

Sparad natur "Husen i skogen" relaterar hela tiden till den befintliga vegetationen som sparas i så stor utsträckning som möjligt.

Material Punkthusen ska ha trä- eller putsfasad.

FÖRSKOLAN SMÅSTADEN

Volym

Förskolan tillåts vara i två våningar med möjlighet till inredbar vind. Max taklutning 32 grader. För att bryta mer skalan på byggnaden kan med fördel olika volymer och varierande kulörer nyttjas.

Placering på tomt

Enligt utredningar gällande angöring

Material

Husens fasader ska vara av trä eller puts och målas i en matt kulör samstämmigt med den färgpalett som redovisas i på kommande sidor.

Taken ska bekläs med svart taktäckning av t.ex. plåt, tegel eller solceller (Solceller ska i möjligaste mån utgöra takmaterialet och inte vara ett påhäng).

Vegetation

Mot gata placeras en häck som max ska vara 1,1 meter hög.

Befintliga träd sparas om möjligt för att tidigt ge lövskugga. Även övrigt lokalt växtmaterial som finns på platsen sparas i möjligaste mån för att ge förskolegården en lokal och redan uppväxt karaktär.

Förskolorna kan med fördel arbeta vara lekfull och fantasifull i sina former.

Skapa platser för olika typer av lekar på förskolans gård.

Entréer, uteplatser och trappor kan med fördel gestaltas som särskiljande element/volymer.

Arbeta aktivt med sunda material och att byggnad och vegetation samverkar på ett effektivt sätt.

Skapa tydliga entréer som skapar stark identitet och stolthet för barn och personal.

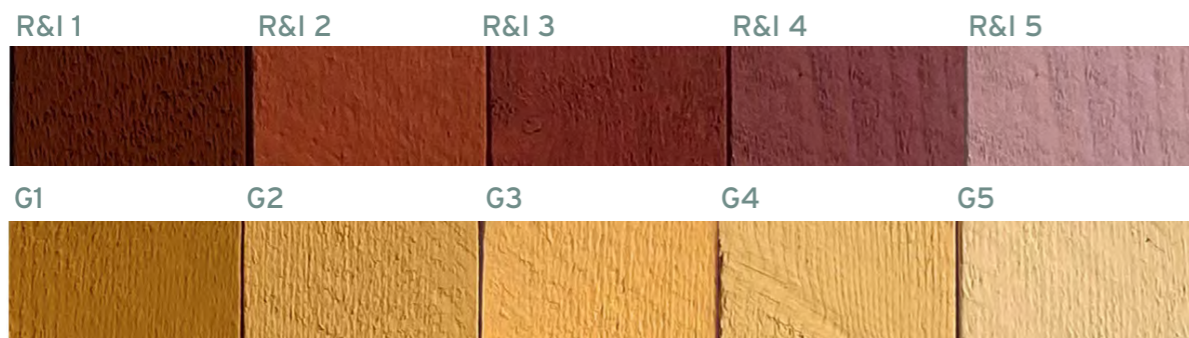

Förskolan kan på olika sätt även tillföra värden för omgivningen som t. ex. en klocka, en lekplats eller fina planteringar.

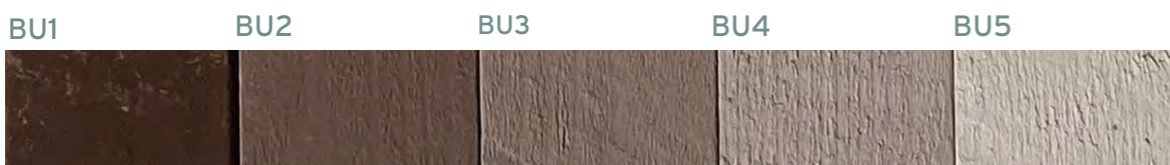
KVARTERSSTADEN

Huvudkulörer

Sekundära kulörer

Alla kulörer i glansvärde helmatt

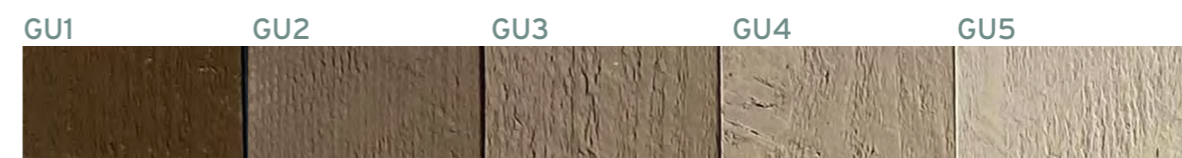
SKOGSHUSEN

Huvudkulörer

Sekundära kulörer

Alla kulörer i glansvärde helmatt

TORGET OCH P-LADOR

Huvudkulörer

Sekundära kulörer

Alla kulörer i glansvärde helmatt

LILLA SUNNERSTA

- TOPPHUSEN
- SÖDRA RADHUSEN
- STORKVARTERET
- STUDENTBOSTÄDERNA

Områdets karaktär

Området ligger på den högsta punkten av planområdet och möter både skog och hagmark, men karaktäriseras främst av de studentbostäder i falurött som ligger centralt i området. Genom att skogen och hagmarken skiljer detta område från området kallat "Småstaden" och att den befintliga strukturen av studentbostäder är så tydlig, är det kring denna byggnation de nya tilläggen förhåller sig. Det man möter när man kommer upp genom skogen från "Småstaden" är en samling punkthus, kallade "Toppusen". Dessa grupperar sig kring en öppen yta intill skogen. Längs Rosenvägen placeras radhus för, tydligt indragna från Rosenvägen, för att respektfullt möta den befintliga bebyggelsen. Längs Elfrida Andrées väg placeras ett storkvarter.

TOPPHUSEN

Punkthus

Volym

Punkthusen ska vara fyra våningar med möjlighet till inredbar vind, alt indragen våning. Taklutning medger att en indragen våning byggs med ett låglutande tak – se sektioner. Volymerna kan varieras med olika kulörer mellan de olika trapphusen.

Entréplanet ska vara höjt minst 0,8 meter från gatans nivå

Placering på tomt

Punkthusen placeras friare i naturen men med en god access till entréer från gata. Inga hus placeras närmare gata än 4 meter. Husen har en förgårdsmark/frizon runt fasad på 3 meter.

Material

Husens fasader ska vara av trä eller puts och målas i en matt kulör samstämmigt med den färgpalett som redovisas i på kommande sidor.

Taken ska bekläs med svart taktäckning av t.ex. plåt, tegel eller solceller (Solceller ska i möjligaste mån utgöra takmaterialet och inte vara ett påhäng).

Vegetation

Förgårdsmarken/frizonen ska ha häck med max höjd 1,1 meter. Innanför häcken kan ytan antingen bestå av vegetation, mindre prydnadsträd eller vara grus eller stenlagd.

Semi-privat yta Alla punkthus har en förgårdsmark/frizon på tre meter som definierar vad som är privat och vad som är gemensam gård.

Volym Här ett exempel på spännande utformning av tak och takkupor/frontespiser.

Detalj Generösa balkonger och stora glaspartier skapar goda boendekvaliteter.

Bevarad natur Topphusen ligger i gränslandet mellan skogen och de mer öppna gränslandskapet. Detta ger intressanta gestaltningsmöjligheter.

Volym Generösa balkonger som blir möblerbara är en viktig del för punkthusen.

Privata uteplatser Topphusen, som ligger på en relativt plan tomt, kommer behöva skapa tydliga gränser mellan bottenvåningarnas uteplatser och den allmänna gården

SÖDRA RADHUSEN

Radhus

Volym

Radhusen tillåts vara i två våningar med möjlighet till inredbar vind. Max taklutning 40 grader. Radhusens länga kan med fördel utformas som en sammanhängande länga, där kulörer snarare än fasad eller takförskjutningar kan skapa en rytm.

Entréplanet ska vara höjt minst 0,45 meter från gatans nivå.

Placering på tomt

Radhusen ska placeras 4 meter innanför tomtgräns från den huvudsakliga angöringsgatan, för att skapa en tydlig gata som definieras av husens fasader.

Material

Husens fasader ska vara av trä och målas i en matt kulör samstämmigt med den färgpalett som redovisas i på kommande sidor.

Taken ska bekläs med svart taktäckning av t.ex. plåt, tegel eller solceller (Solceller ska i möjligaste mån utgöra takmaterialet och inte vara ett påhäng).

Vegetation

Förgårdsmarken/frizonen ska ha häck med max höjd 1,1 meter. Innanför häcken kan ytan antingen bestå av vegetation, mindre prydnadsträd eller vara grus eller stenlagd.

Övriga tomtgränser kan med fördel avgränsas med häck, men tomternas baksidor tillåts vara friare i formen.

Skala & fasadvariation Gränsen mellan Rosenvägen och de mer småskaliga kvartersgatorna blir viktig att förtydliga.

Variation Sammanhållna volymer, där varje radhus inte särskiljer sig, utan ingår i en helhet, ska eftersträvas.

Förgårdsmarken/frizonen Frizonen mot kvartersgatan blir även platsen för kvällssolen och middagsbordet.

Grönka i gatan Häckarna är gränsen mellan fastigheterna och kvartersgatan.

Skala Förgårdsmarken/frizonen är 4 meter djup och möjliggör både möbelgrupper och cykelparkering.

Mötesplatser I anslutning till rashuset finns mindre platser för lek.

STORKVARTERET

Kvarter och radhus

Volym

Lamellhusen tillåts vara tre våningar med möjlighet till inredbar vind, alt indragen våning. Max taklutning 40 grader. Fasaderna kan varieras med olika kulörer mellan de olika trapphusen.

Entréplanet ska vara höjt minst 0,8 meter från gatans nivå

Radhusen tillåts vara i två våningar med möjlighet till inredbar vind. Max taklutning 40 grader. Radhusens länga kan med fördel utformas som en sammanhängande länga, där kulörer snarare än fasad eller takförskjutningar kan skapa en rytm.

Entréplanet ska vara höjt minst 0,45 meter från gatans nivå.

Placering på tomt

Kvarter och lamellhus ska ha en förgårdsmark/frizon mot gatan/tomtgräns på minst 2,5 meter. (Anledningen till att det varierar är att gatorna ibland är svängda).

Radhusen ska placeras 4 meter innanför tomtgräns, mot gata, för att skapa en tydlig gata som definieras av husens fasader.

Material

Radhusens fasader ska vara av trä och flerfamiljshusens fasader ska vara av trä eller puts och målas i en matt kulör samstämmigt med den färgpalett som redovisas i på kommande sidor.

Taken ska bekläs med svart taktäckning av t.ex. plåt, tegel eller solceller (Solceller ska i möjligaste mån utgöra takmaterialet och inte vara ett påhäng).

Vegetation

Förgårdsmarken/frizonen ska ha häck med max höjd 1,1 meter. Innanför häcken kan ytan antingen bestå av vegetation, mindre prydnadsträd eller vara grus eller stenlagd.

Landskapskaraktär Radhusens gröna gårdar mot norr övergår i en brynzon som skapar ett harmoniskt möte mot det öppna landskapet.

Detalj Typisk skala och karaktär för flerfamiljshusen i storkvarteret.

Resiliens Dagvatten på gårdar kan med födel bli ett aktivt element på gården där rännor samlar upp dagvattnet.

Flexibilitet Alla flerfamiljshus tillåts att inreda vindar och att tillåta takkupor och frontespiser i stor utsträckning.

Skala Mot naturen i norr placeras lägre radhus för att på ett mjukt sätt möta det öppna landskapet

Det inre livet Gården aktiveras med uteplatser och generösa balkonger.

STUDENTBOSTÄDERNA

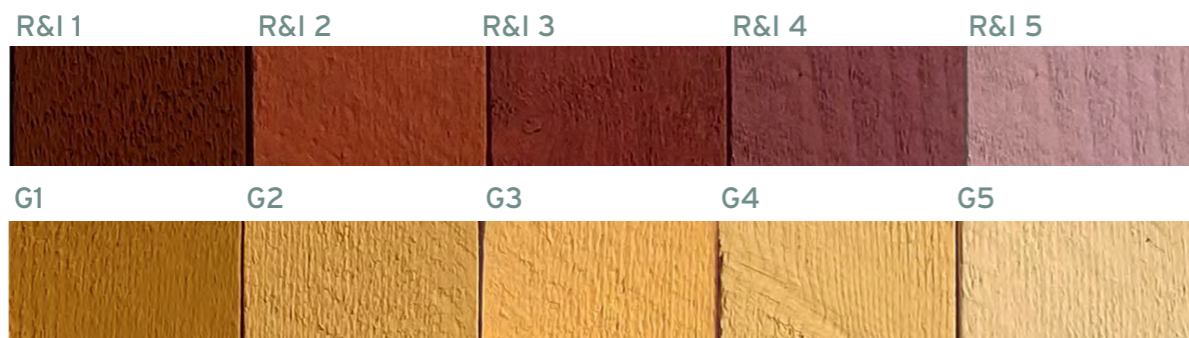
Befintliga lamellhus

Ingen åtgärd för de befintliga husen, annat än att parkeringslösning integreras med övriga bostäder i området.

STORKVARTERET

Huvudkulörer

Sekundära kulörer

Alla kulörer i glansvärde helmatt

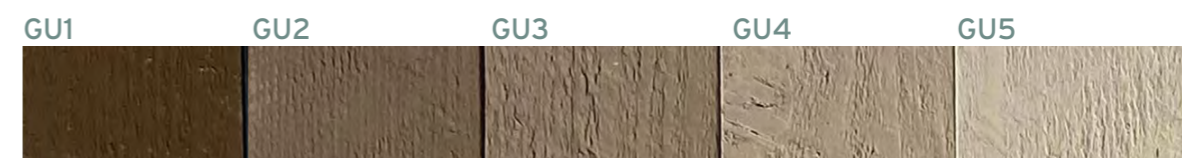
SKOGSHUSEN

Huvudkulörer

Sekundära kulörer

Alla kulörer i glansvärde helmatt

KULÖRNYCKEL

Beskrivning av kulörer och deras användning

Stadsdelens färgsättning av byggnader bygger på färgskalan från slamfärger inklusive det helt matta glansvärdet som är typiskt för slamfärger. Notera att andra typer av färger tillåts så länge de följer färgkoder och en helt matt finish.

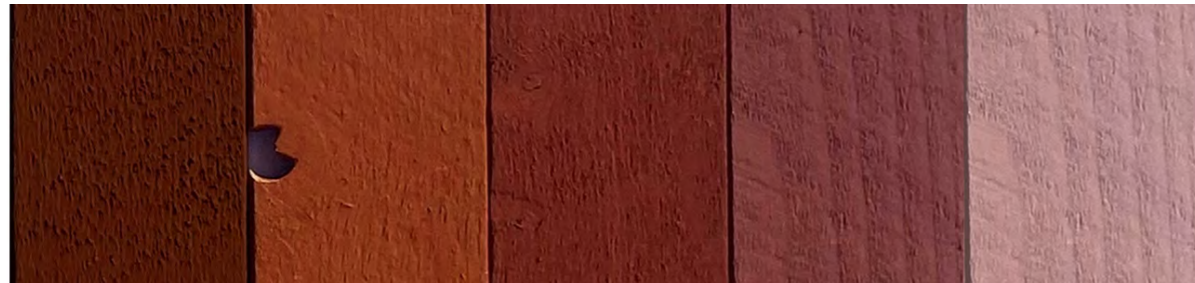
Det finns två benämningar av kulörerna beroende på vilka färgskalor som ska dominera inom en grupp av hus, enligt de grupper som redovisats tidigare:

Huvudkulörer - De flesta av gruppens hus ska målas i dessa kulörer.

Sekundära kulörer - Dessa ger en möjlighet att variera kulörsättningen på en del av husen, men i mindre omfattning än huvudkulörerna.

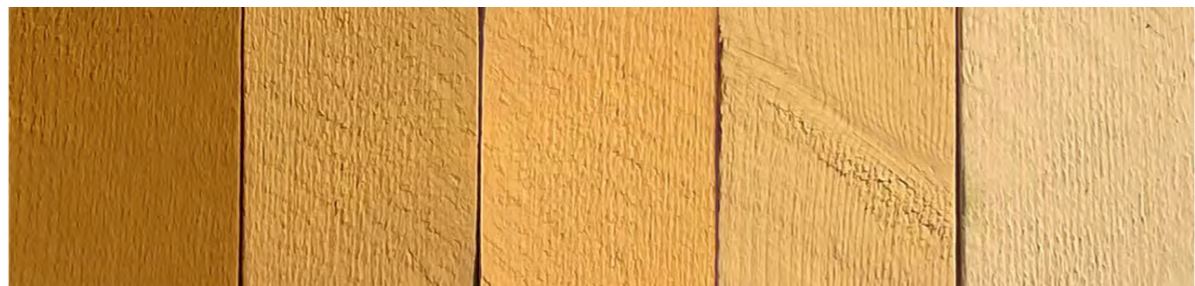
“Rödockra & Italienröd” - R&I

R&I 1 NCS S 7020 - Y70R	R&I 2 NCS S 4040 - Y70R	R&I 3 NCS S 5040 - Y80R	R&I 4 NCS S 4030 - R	R&I 5 NCS S 2020 - R
----------------------------	----------------------------	----------------------------	-------------------------	-------------------------

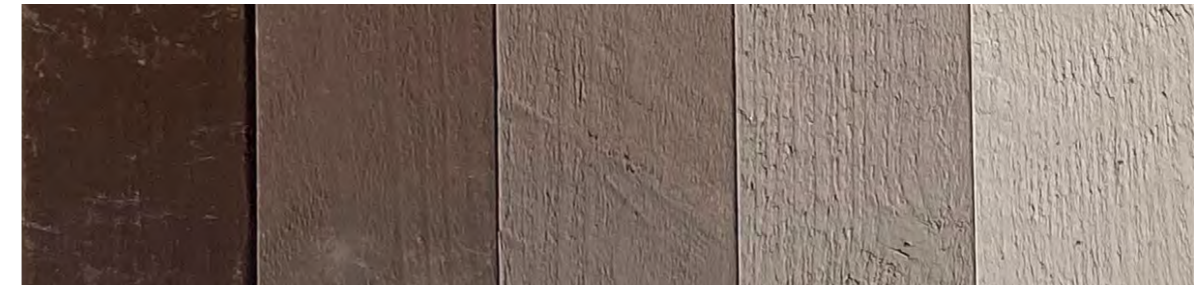
“Gulmylla” - G

G1 NCS S 3060 - Y20R	G2 NCS S 2050 - Y20R	G3 NCS S 1050 - Y20R	G4 NCS S 1040 - Y20R	G4 NCS S 1515 - Y30R
-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------------

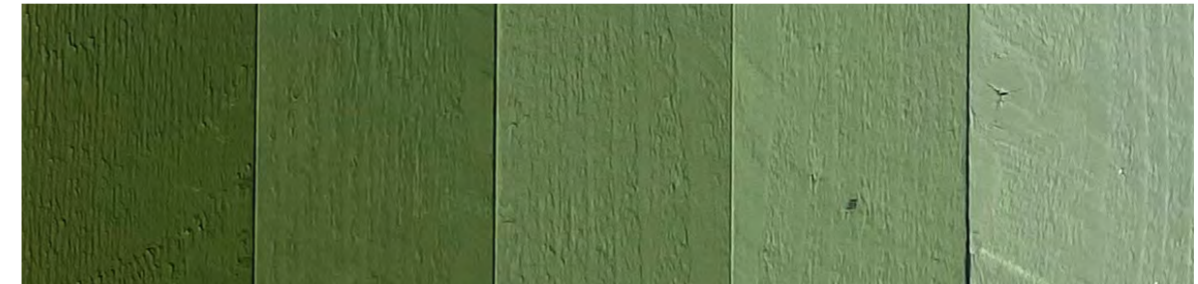
“Brun Umbra” - BU

BU1 NCS S 8010 - Y50R	BU2 NCS S 6010 - Y70R	BU3 NCS S 5010 - Y70R	BU4 NCS S 3005 - Y80R	BU5 NCS S 2005 - Y90R
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Oxidgrön” - OG

OG1 NCS S 6020 - G30Y	OG2 NCS S 5020 - G30Y	OG3 NCS S 4020 - G30Y	OG4 NCS S 4010 - G30Y	OG5 NCS S 3010 - G30Y
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

“Grön Umbra” - GU

GU1 NCS S 70100 - Y50R	GU2 NCS S 5010 - Y30R	GU3 NCS S 4010 - Y30R	GU4 NCS S 3010 - Y20R	GU5 NCS S 2010 - Y20R
---------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

“Neutral” - N

N1 NCS S 8500 - N	N2 NCS S 2502 - Y	N3 NCS S 2502 - B	N4 NCS S 0502 - Y
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

BELYSNING

BELYSNING

Belysningen är en del av den byggda miljön och dess arkitektoniska kvalitet. Den handlar om en omsorg om och ett omhändertagande av den offentliga miljön, från helhet till detaljer. Det innebär att den offentliga miljön ska ses i sitt sammanhang och utformas med ett tydligt förhållningssätt till den mänskliga skalan och utifrån väl definierade värden.

Målet är att belysningen ska ge en trygg och spännande ljussättning som bidrar till rörelserikedom under alla årstider.

Stadsdelens belysning har möjlighet att skapa en spännande, trygg och varierande miljö när mörkret faller och det är viktigt att på ett medvetet sätt arbeta med olika typer av belysningsprinciper för att skapa detta.

Det ska sägas att mer ljus på en plats inte nödvändigtvis skapar med trygghet, utan det är snarare den varierade ljusbilden med mjuka skuggor som ofta gör att en plats upplevs ljus och lätt att avläsa.

Det belysningen ska ge är att skapa så attraktiva och orienterbara miljöer att människor väljer och inte bara vågar vistas ute, utan även bidra till att de offentliga miljöerna befolkas och blir trygga för människors vardag.

Att kunna se och identifiera andra människors ansikten är viktigt för den sociala orienteringen och för att kunna skapa mänskliga möten, helt i linje med Norra Sunnerstas vision: Här samsas naturen och bebyggelsen – med invånarnas bästa i fokus.

Vi har i detta avsnitt använt Uppsala kommuns riktlinje för belysning, Fördjupning, daterad 2022-02-01.

I beskrivningen av förslaget på belysningskoncept används olika belysningstyper för att ge olika funktioner och kvaliteter av ljus. Typerna som används är:

Gatubelysning – med huvudfokus på att skapa en säker trafiksituation. Denna belysning kan i projekt med mindre skala även försörja belysning av trottoarer och cykelbanor.

Belysning för fotgängare och cyklister – Placeras ibland som ett komplement till gatubelysning, eller på självständiga gång och cykelvägar. Denna belysning förekommer i parkmiljöer med möjlighet till en rundstrålande belysning.

Idrotts och lekparksbelysning – Spotlights monterade på mast. Ser till att belysningsstyrka är tillräckligt stark för aktivitet, men lägre än det krav som finns på idrottsplatser. Detta för att förhindra/minska bländning i stadsdelen. Möjlighet till reglering av brukare finns.

Träd och landskapsbelysning – belyser landskapselement för att skapa ett djup i ljusbilden och öka tryggheten genom att det som är utanför gång och cykelstråket ljuskägla belyses. Belyser objekten med olika typer av spotlights. Används med sparsamhet så att parkmiljöerna inte upplevs för regisserade.

Torg och entréplatsbelysning – På allmänna platser så som torget och parkernas entréplatser används asymmetriskt linspända armaturer för att ge både belysning till trädkronor och mark och samtidigt bilda en rumslighet.

Mindre platsbildningar och mötesplatser – Belysning med rundstrålande, lägre sittande, armaturer för att ge mötesplatserna en intimare belysning som tydligt särskiljer platsen.

Arkitektonisk belysning – Innefattar belysning kopplad till byggnaderna som entrépartier och skylt/fasadbelysning.

Fasadsbelysning kring torget – Ljuskåpor eller bakbelysta skyltar ska inte användas. Istället ska de aktuella skyltarna på fasaderna ha ett sammanhängande formspråk där text målas eller appliceras direkt på fasaden och att denna text belyses via ljusarmar

Förslaget bygger på att arbeta med hierarkier; sammanhang som binder samman och differentiering som särskiljer olika platser, och på det sättet stärka områdets karaktär, identitet och orienterbarhet.

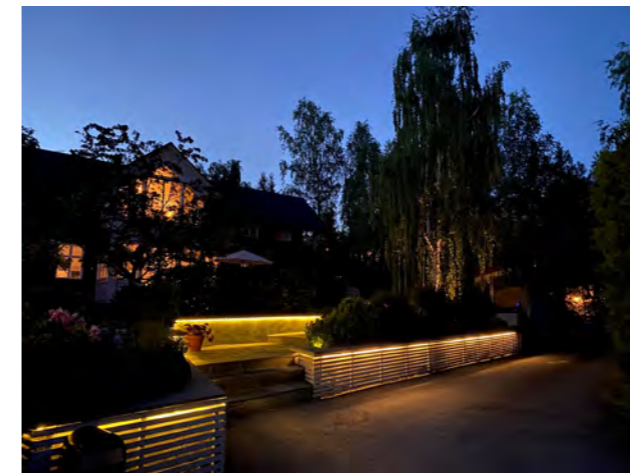
I förslaget har inte de stora omgivande gatorna Dag Hammarskjölds väg, Rosenvägen och Elfrida Andrées väg inte tagits med då dessa gator antas följa deras övergripande designstrategier från kommunen.

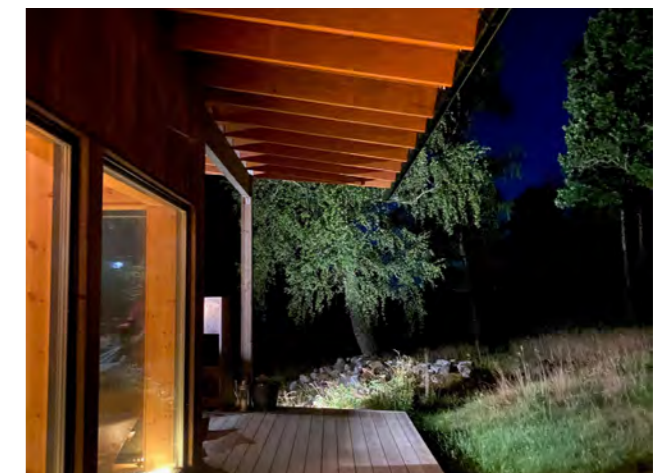
På torg kan med fördel en mer lekfull och "festlig" belysning som nyttjar vegetationen användas för att skapa lagom belysta miljöer dit besökarna väljer att umgås på.

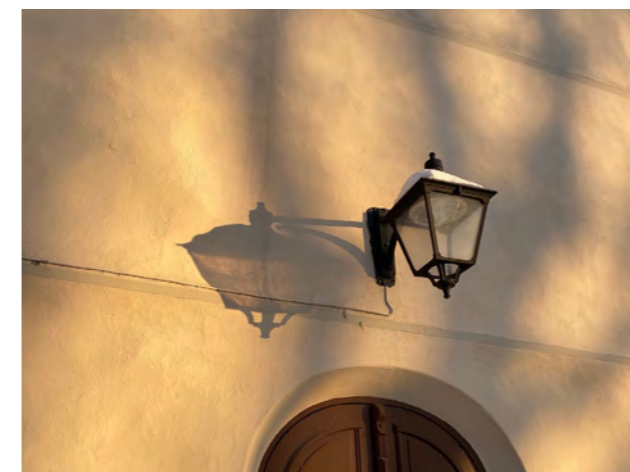
Fasta möbler med en intim belysning kan med fördel användas i det offentliga rummet.

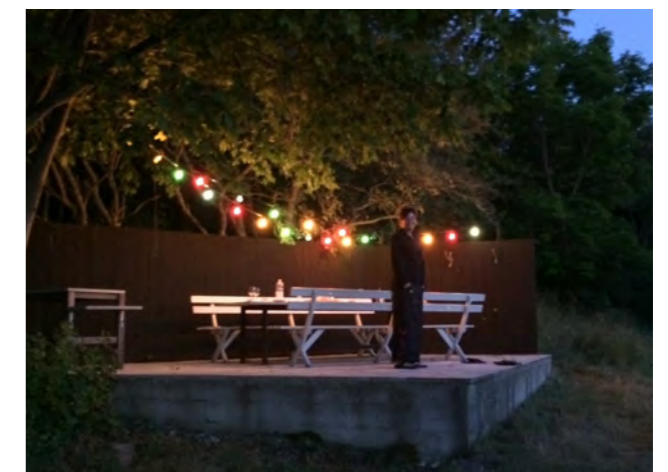
För att markera nivåskillnader och murpartier under de mörka timmarna används med fördel integrerat ljus som gör orienteringen lättare.

Ett bra sätt att belysa både offentliga byggnader och privata hem är att arbeta med att belysa undersidan av konstruktioner och tak.

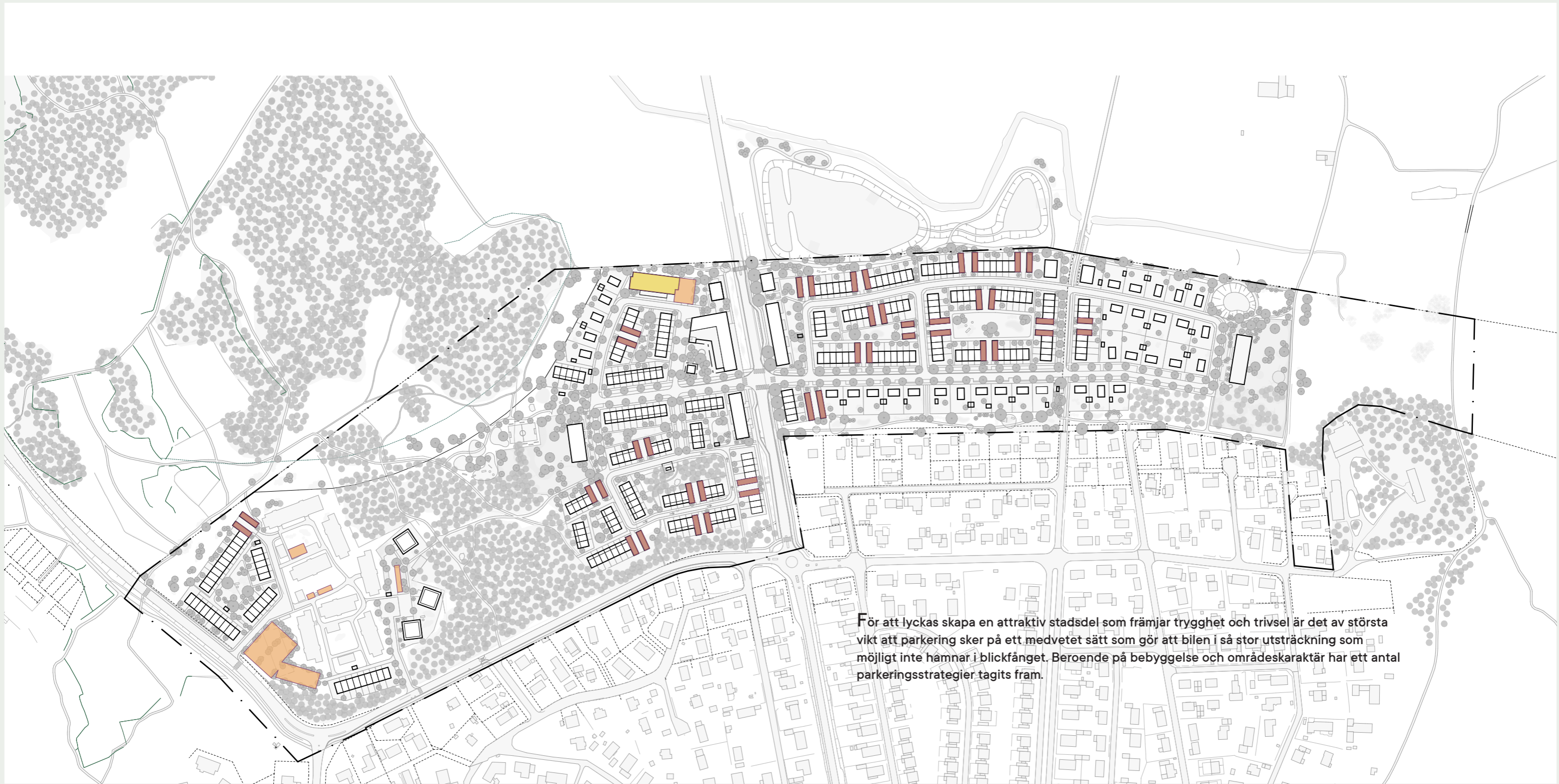

Arkitektonisk belysning ger mer stämningsfullt ljus, snarare än att belysa en plats. Här blir istället armaturernas detaljering viktig.

Mindre platser i parker kan med fördel skapa mindre rum i det stora landskapsrummet. Här en lätt upphöjd plats som tar upp landskapets lutning.

PARKERINGS- LÖSNINGAR

Parkeringslada

Radhusparkering

Markparkering

PARKERINGS-LADA

Det agrara landskapet som stadsdelen ligger i har inspirerat gestaltningen av parkeringsladan, som hämtar sin inspiration från jordbrukens vagnslider och lador. Fokus har legat på att skapa en parkeringslösning som smälter in i stadsdelen och bidrar till dess identitet, samtidigt som en rimlig ekonomi och enkelhet i konstruktion har varit ledstjärnor.

Volym

Parkerings-ladan föreslås vara en öppen konstruktion i två plan med en utanpåliggande takförsedd ramp mellan planen. Taklutning och utformning i enlighet med illustrationer nedan. De tekniska specifikationerna för rampens utformning och täckning kommer att fördjupas under senare skeden.

Referens på en tvåvånings parkeringslada på Ekerö.

Material

Husens fasader ska vara av trä i någon form och målas i en faluröd kulör samstämmigt med den tidigare föreslagna färgpaletten. Pelare och takkonstruktion som bär upp rampen målas i vit kulör.

Taken ska bekläs med svart taktäckning av t.ex. plåt eller solceller (Solceller ska i möjligaste mån utgöra takmaterialet och inte vara ett påhäng). Alternativt bekläs tak med ett växtbäddstak.

Belysningen inne i parkeringsladan ska ha ett varmvitt ljus så att det kvällstid upplevs som en lykta.

Bild på hur P-ladan upplevs som volym i småstaden.

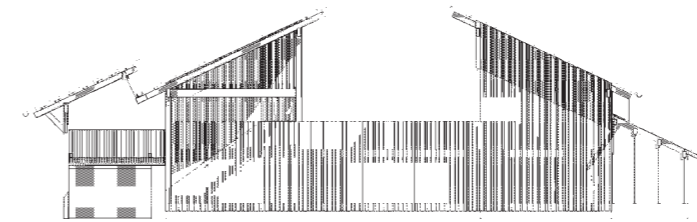
P-lada som visar port och trappa upp till övre plan.

Parkering på övre plan av P-lada.

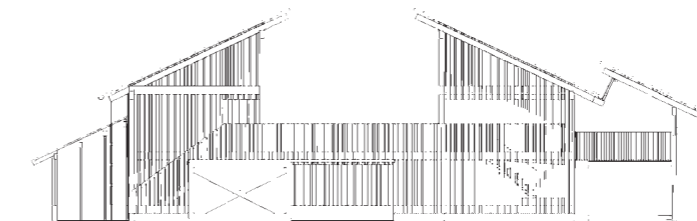
Fasad mot norr

Fasad mot väster

Fasad mot söder

Fasad mot öster

SKALA 1:100
0 1 2 5 10

RADHUSPARKERING

Centralt för stadsbyggnadsidén har varit att skapa förgårdmark/frizoner som *inte* tillåter parkering framför huset. Detta för att skapa en stadsdel för umgänge och platser att vilja vara på snarare än att skapa en parkeringsgata med mängder av otrygga backrörelser. Istället har parkeringar samlats mellan radhuslängorna i form av parallella takförsedda carports. Carportsen förses med ett plåttak alternativt växtbedds-tak och med plank runt dess sidor för att gömma bilarna.

Volym

Består av en rad av tvärställda parkeringar med ett sammanhållet tak över. Taket bärs av träpelare och förses med plank runt om. (ibland husfasader).

Placering på tomt

I anslutning till radhusfasader alternativt friliggande beroende på placering.

Material

Husens fasader ska vara av trä i någon form och målas i en kulör samstämmigt med de intilliggande radhusen så att volymerna går ihop färgmässigt.

Taken ska bekläs med svart taktäckning av plåt, alternativt med ett växtbäddstak.

Radhusparkeringen syns endast som ett släpp mellan radhuslängorna. Plats ges för plantering eller sittgrupp framför parkeringslösning.

Angöringsvägen är smal, ca tre meter, som gör att bilarna skymts då de är parkerade. Taken/carportsen kan med fördel ha sedumtak.

Planket som skymmer bilarna ligger i liv med husfasad och upplevs som en fortsättning av fasaden.

Innanför planket placeras även soprum. Planket löper runt hela parkeringsytan men undantag för en öppning på motsatt sida av inkörningen till parkeringen.

PARKERING VILLOR

Carport eller garage får inte placeras närmare gata än huvudbyggnad. Parkering sker mellan huvudbyggnad och fastighetsgräns.

Parkering sker mellan huvudbyggnad och fastighetsgräns,

Viktigt att bilen inte dominerar i gatumiljön utan istället får en mer undanskymd plats

Det är grönskan i form av häckar och träd som formulerar gatans kvalitet - inte bilen.

Villornas placering på tomten formulerar tydligt stadsrummet, där bilen underordnar sig.

MARKPARKERING

Eftersom studentområdet redan idag har en markparkering har samma lösning valts för de kompletterande parkeringarna för flerfamiljshusen i "Lilla Sunnersta"

Den parkeringslösning som redan finns vid Lilla Sunnersta, utvecklas på liknande sätt. Viss plantering kan tillkomma för att bilarna ska bli mindre dominanta

Delar av den grynya som finns i anslutning till parkeringen kan med fördel planteras med buskar och träd.

Ett samarbetsprojekt mellan:

UPPSALA
AKADEMIFÖRVALTNING

Strategisk
Arkitektur